

Antihipertenzivi

Antiaritmici

Diuretici

Dragana Markovic

Antihipertenzivi

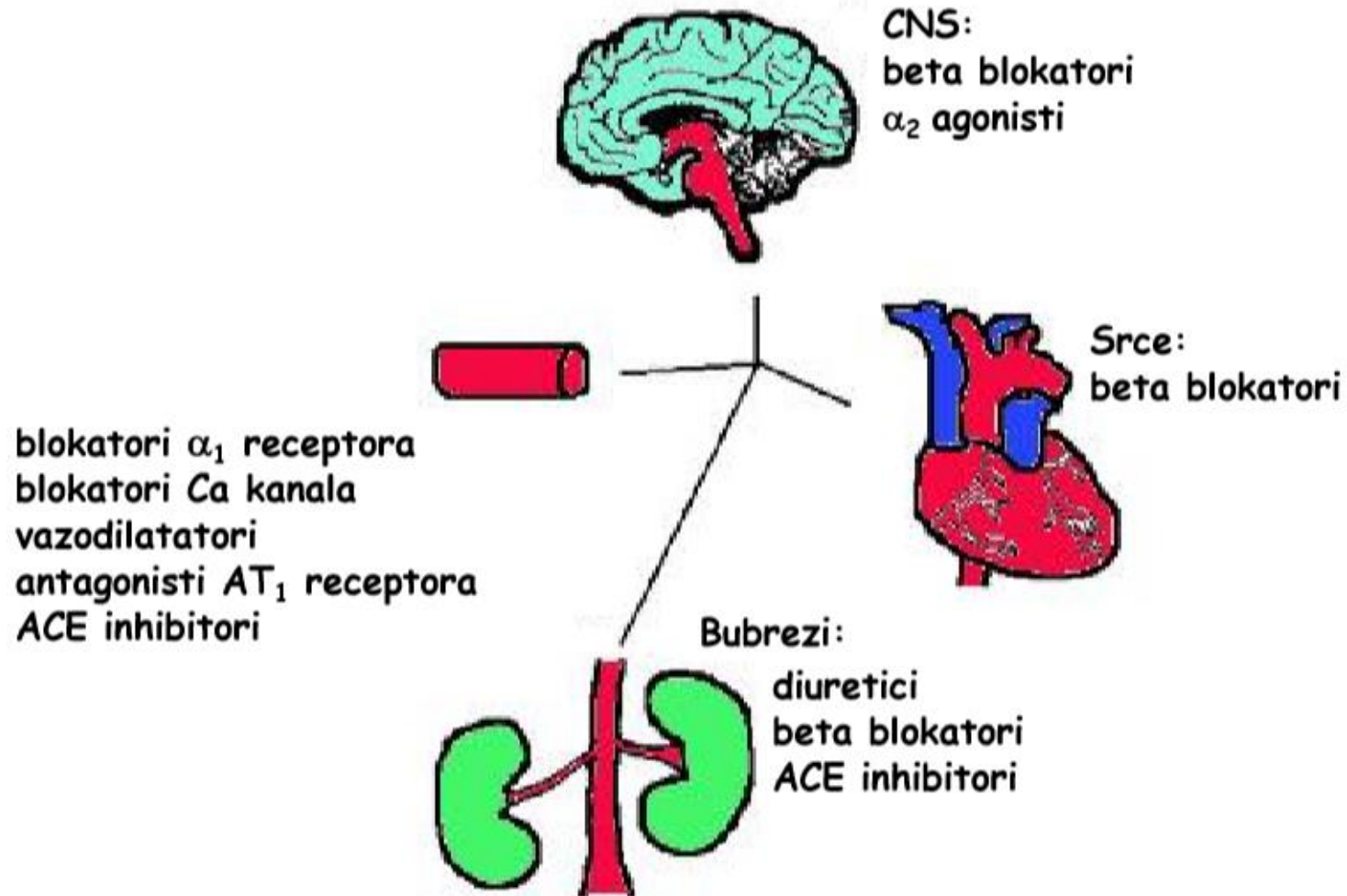
Lijekovi koji snizavaju povišen krvni pritisak, smanjujući povećanu aktivnost adrenergickog nervnog sistema na razlicitom nivoima

Podjela antihipertenziva prema mehanizmu dejstva:

1. Blokatori neurona adrenergickog sistema koji sprecavaju oslobadjanje neurotransmitera
2. Dejstvo preko CNS
3. Blokatori alfa adrenergickih receptora
4. Blokatori β 1 adrenergickih receptora
5. Vazodilatacija arterija u glatkim misicima
6. Vazodilatacija arterija i vena u glatkim misicima
7. Blokatori kalcijumovih kanala
8. ACE inhibitori
9. Antagonisti AT receptora

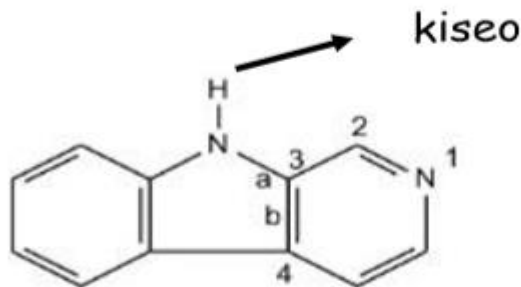

Potencijalna mesta delovanja antihipertenzivnih lekova

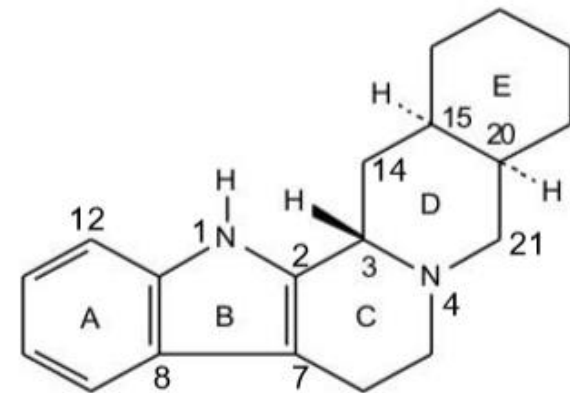

1) BLOKATORI NEURONA ADRENERGICKOG SISTEMA KOJI SPREAVAJU PREUZIMANJE I OSLOBADJANJE NEUROTRANSMITERA

- prirodni lijekovi
- Derivati β -karbolina: johimban, rezerpin
- Inhibicija simpatikusa u djelovima CNS

β -karbolin = piridino[3.4-b] indol

johimban
($3\beta, 15\alpha, 20\alpha$ -konfig)

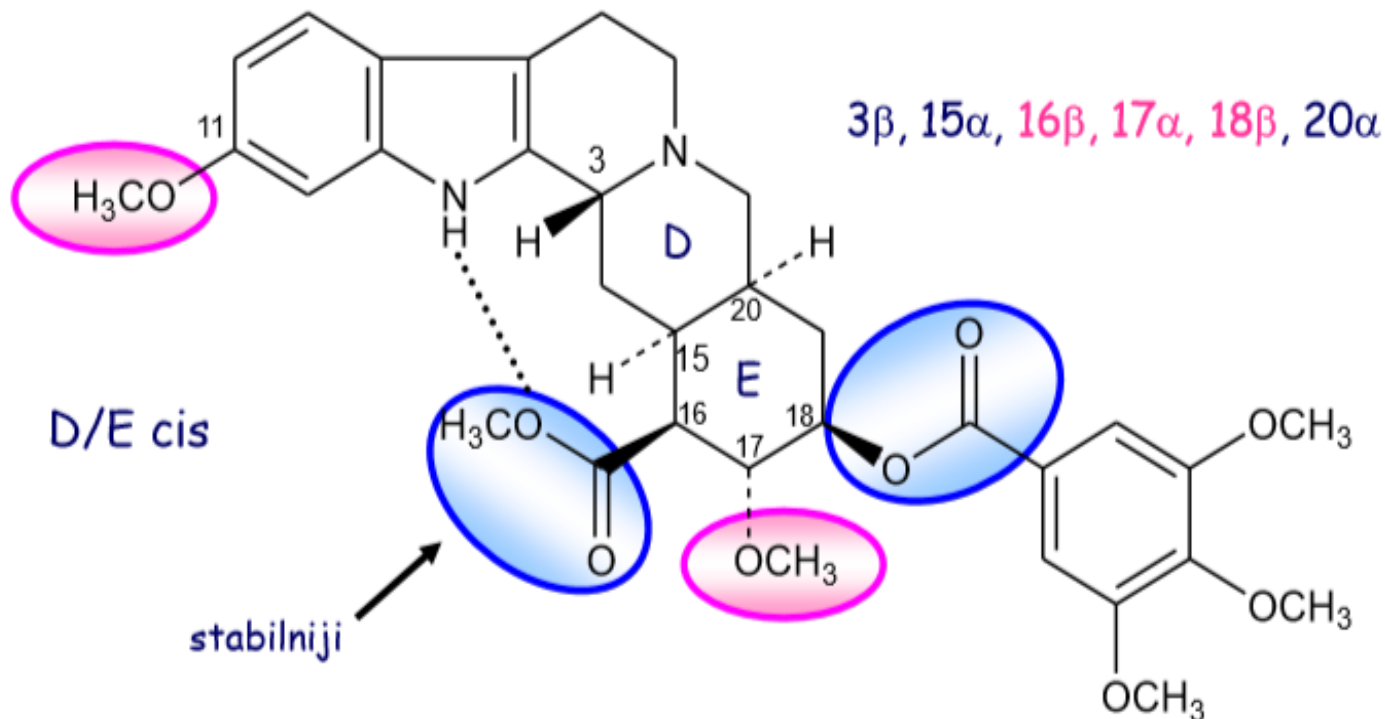
Johimban je osnovna hemijska struktura razlicitih alkaloida u Rauwolfia biljnim vrstama

Rezerpin, antipsihotik, antihipertenziv

Uslov za dejstvo:

Slobodan H u poloazaju 1

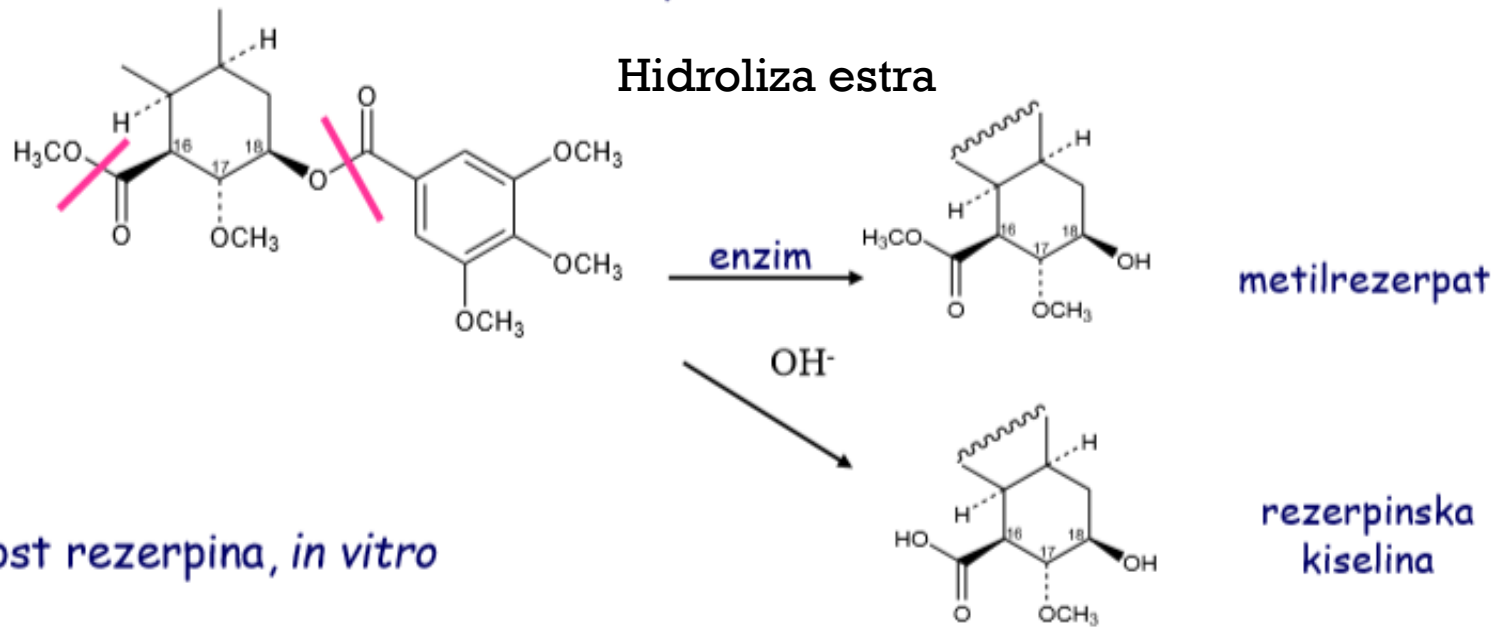
metil-11,17 α -dimetoksi-18 β -[(3,4,5-trimetoksisbenzoil)oksi]-3 β ,20 α -johimban-16 β -karboksilat

Sedativno djeluje na CNS

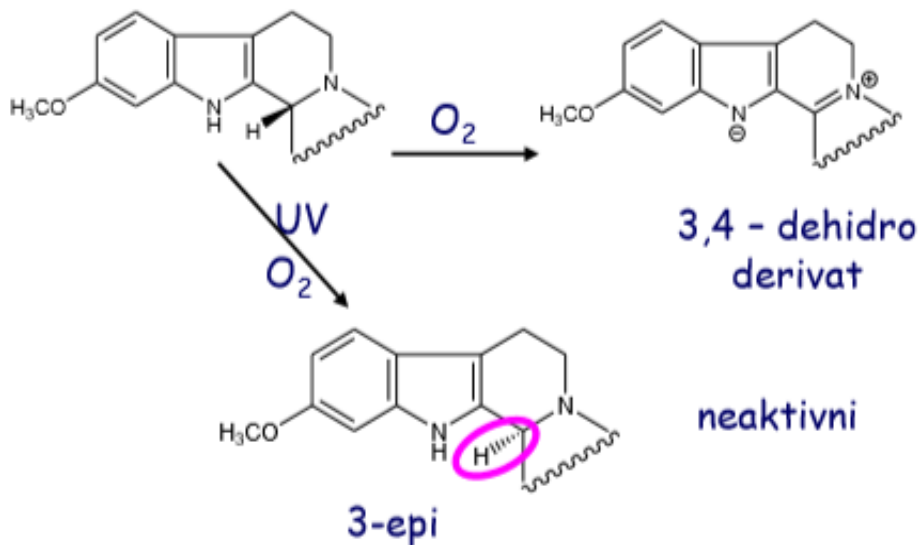
Ne primjenjuje se kao monoterapija vec u kombinaciji sa hidrohloriazidom i hidralazinom.

stabilnost rezerpina, *in vivo*

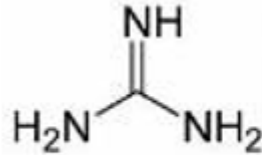
stabilnost rezerpina, *in vitro*

Blokira neurone adrenergickog sistema i sprečava oslobađanje neurotransmitera

Sintetski lijekovi

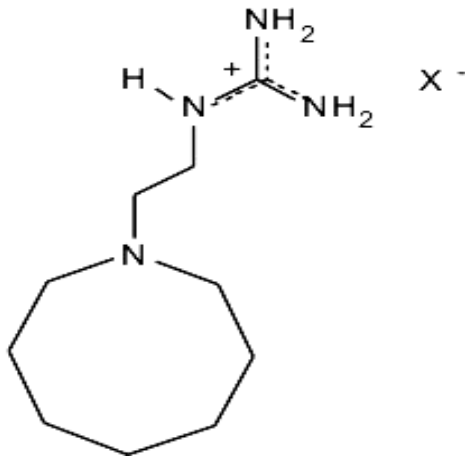
Derivati gvanidina

gvanidin, pKa = 13,6

Proizvod metabolizma, guanina, nađen u urinu

Potpuno protonovan pri pH 7,2

Da li ovo jedinjenje ima neželjene CNS efekte?

Ne, jer ne prolazi u CNS zbog polarnosti

Neželjeni efekat:

Posturalna hipotenzija-ortostatska hipotenzija

Metabolizam:

N-oksid, karboksiheksilaminoetil gvanidina (aktivan)

GVANETIDIN

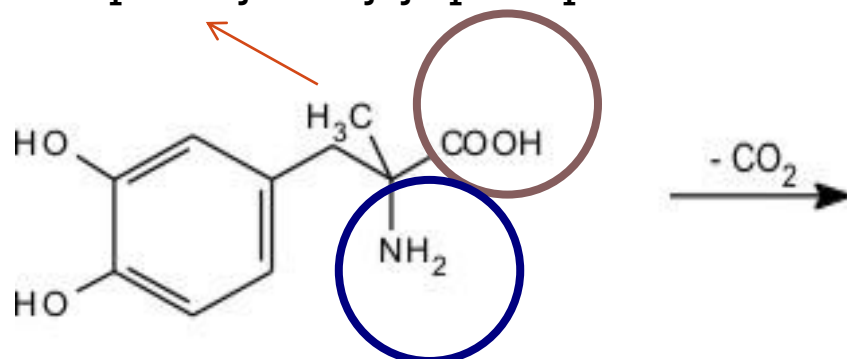
2-(oktahidro-1-azocinil)etil)gvanidin

2) DEJSTVO PREKO CNS

derivati feniletilamina agonista α_2 -adrenergickih receptora

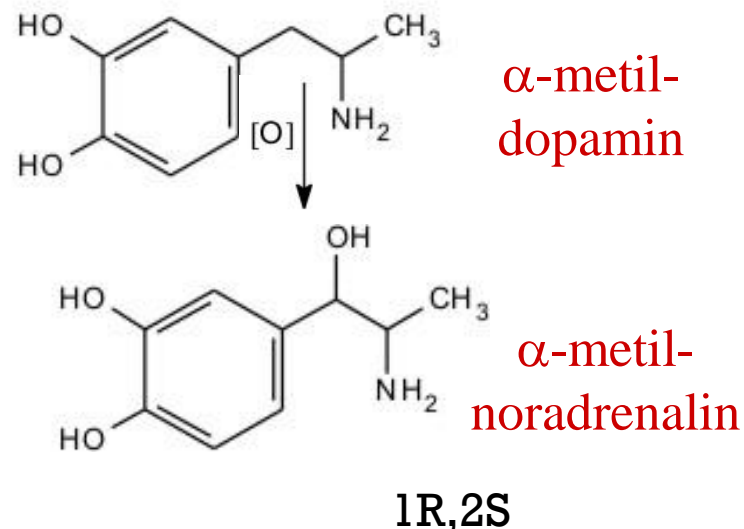
Alkilovan položaj smanjuje pristup MAO

α -METILDOPA

(L)-3-(3,4-dihidroksifenil)-2-metilalanin

Koristi se kod hipertenzije u trudnici

Da li je α -metildopa pro drug?

Alfa metildopa je pro drug, koristi se per os (intenzivan metabolizam l. prolaza kroz jetru: dekarboksilacija i β oksidacija u CNS), a estar metildopat-parenteralno

Koji neželjeni efekti nastaju?

Ortostatska hipotenzija, depresija, apatija, parkinsonizam...

Prolazi u CNS aktivnim transportom

KLONIDIN

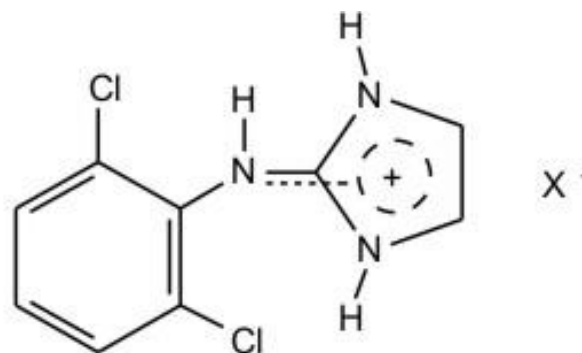

← povećava lipofilnost

2-(2,6-dihloranilino)imidazolidin hlorid

derivati 2-aminoimidazolina

agonista α_2 -adrenergickih receptora

Protonovani oblik (bioloski aktivan)

Da li se javlja ortostatska hipotenzija kod primjene ovog lijeka?

U manjoj mjeri nego kod alfa metildope

U kom obliku se lijek nalazi u fizioloskim uslovima?

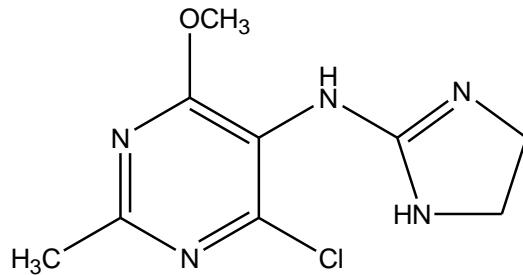
Baznost gvanidina je smanjena sa pKa 13 na pKa 8, pa je pri fizioloskom pH jednim djelom i nejonizovan-moze da prodje KMB. Supstitucija na benzenovom prstenu takodje olaksava prolaz u CNS. Pozitivno naelektrisanje katjona je na N-mostu klonidina

Koji je glavni metabolit?

4-Hidroksiklonidin I izlucuje se kao inaktivan glukuronid

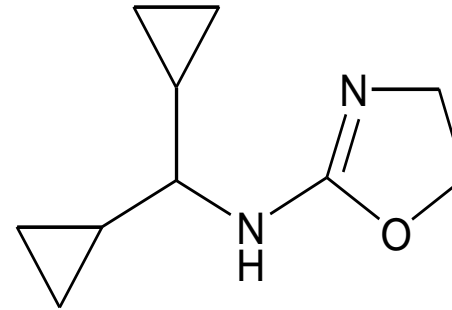

Agonisti imidazolinskih receptora

MOKSONIDIN

iv, oralno

RILMENIDIN

metabolicki stabilan

I1-lokalizovani u CNS (inhibira simpatikusnu aktivnost)

I2-alosterno vezivanje MAO

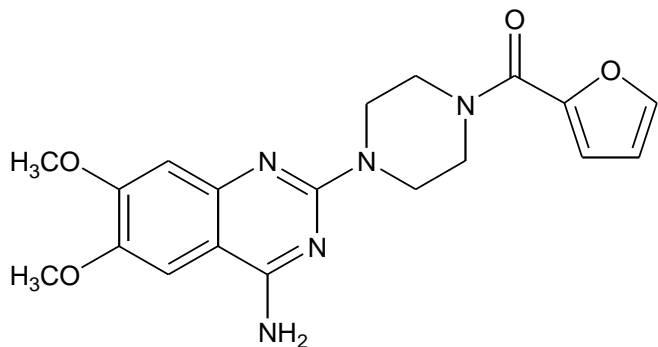
I3-regulise sekreciju insulina

I1 (za razliku od α_2) ne aktiviraju kateholamini

Izbegnuti sporedni efekti koji nastaju aktivacijom α_2 receptora
(sedacija, bradikardija, depresija)

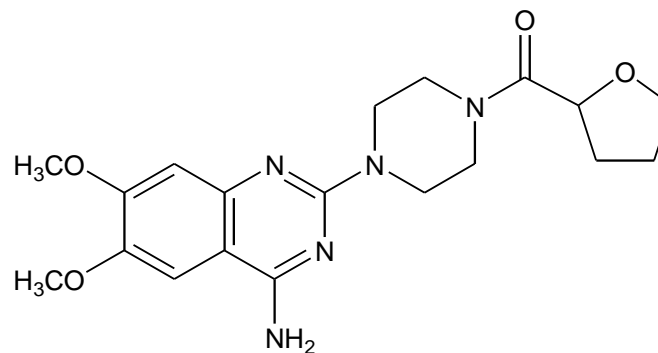

3) BLOKATORI ALFA ADRENERGICKIH RECEPTORA

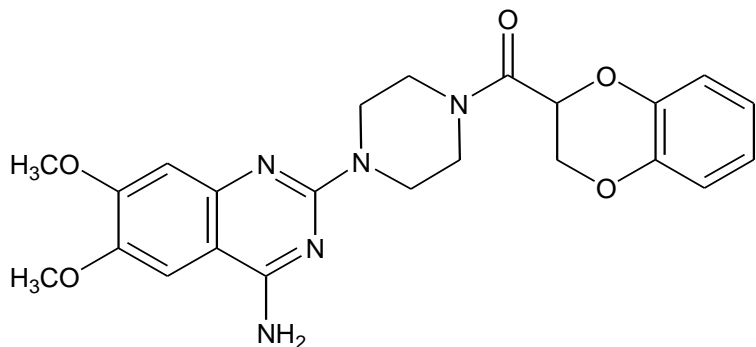
PRAZOSIN

1-(4-amino-6,7-dimetoksi-2-hinazolinil)
- 4-2-(furanilkarbonil)piperazin

TERAZOSIN

1-(4-amino-6,7-dimetoksi-2-hinazolinil)-4-
-[(tetrahidro-2-furanil)karbonil]piperazin

DOKSAZOSIN

1-(4-amino-6,7-dimetoksi-2-hinazolinil)-4-
[(2,3-dihidro-1,4-benzodioxin-2-il)karbonil]piperazin

Imenovati heterocikluse u navedenim strukturama.

Benzo(d)pirimidin=hinazolin

Koriste se kao anhipertenzivi i kod benigne hiperplazije prostate

Ako je glavno neželjeno djelovanje prazosina, terazosina i doksazosina ortostatska hipotenzija koja se javlja u početku terapije kako biste posavjetovali pacijenta?

- **Da prve doze primjenjuje pred spavanje kada već legne u krevet. Ortostatska hipotenzija je naglo sniženje krvnog pritiska. Kada osoba ustane može izazvati nesvjest, krv se zadržava u venama nogu i ne može da se ispumpa u srce i mozak**

4) BLOKATORI BETA ADRENERGICKIH RECEPTORA

Djeluju na osnovu 4 mehanizama:

- na srcani misic, smanjuju minutni volumen
- na β receptore u jukstaglomerularnom aparatu i smanjuju sekreciju renina
- na tonus simpatikusa
- blokada pozitivne povratne sprege koja regulise oslobadjanje NORA

Ne prouzrokuju retenciju soli i vode i ne moraju da se kombinuju sa diureticima.

Neselektivni:

- S(-) Penbutolol - Nadolol - Propranolol - S(-)Timolol - Pindolol

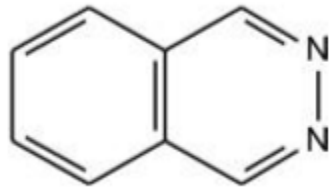
β_1 selektivni

- Acebutolol - Atenolol - Betaksolol - Esmolol - Metoprolol - Bisoprolol

5) VAZODILATACIJA ARTERIJA U GLATKIM MISICIMA

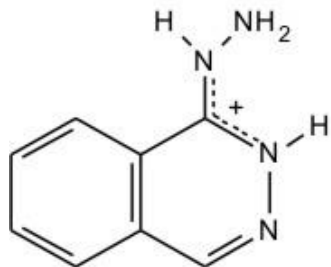
- Derivati ftalazina

benzo[d]piridazin = ftalazin

Smanjuju tonus glatkih misica arterija i arteriola i izazivaju vazodilataciju

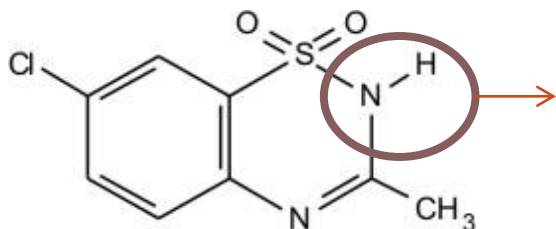
HIDRALAZIN

DIHIDRALAZIN

Aktivatori K-kanala → ↓ intracelularnog Ca → vazodilatacija arteriola

Kombinuju se sa drugim antihipertenzivima (sa diureticima spreca se stvaranje edema; sa β blokatorima spreca se prevelika aktivacija simpatikusa), moze se koristiti u trudnoci

DIAZOKSID

Kiseo sulfonaminski vodoonik

Derivati benzotiadiazina

7-hlor-3-metil-2H-1,2,4-benzotiadiazin-1,1-dioksid

Primarni antihipertenzivni efekat, smanjen diuretici-otvara K⁺kanale

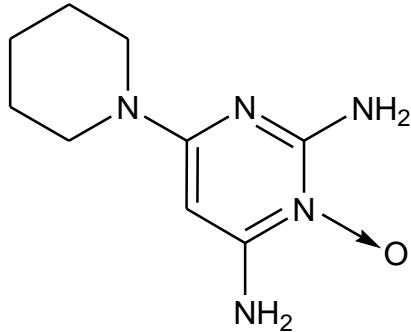
Primjenjuje se parenteralno (Na so)

Hitna stanja

Fotosenzibilan

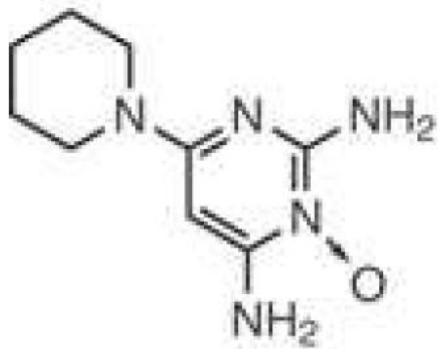
derivati piperidino-pirimidina

Monoksidil je pro drug

Tek je minoksidil N-O-sulfat aktivan oblik

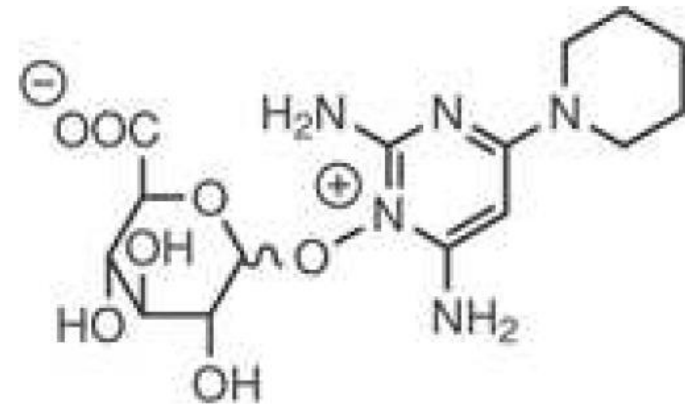
6-(1-piperidinil)-2,4-pirimidindiamin 3-oksidi

Minoxidil

Minoxidil N-O-sulfate

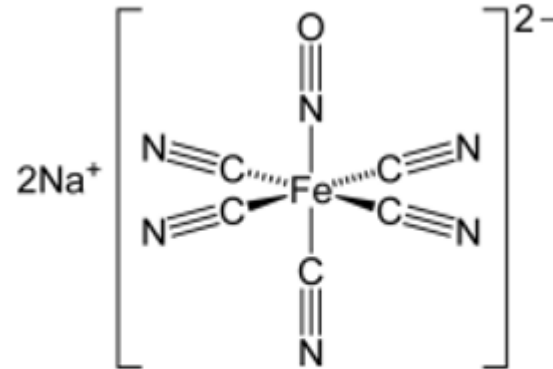
Minoxidil N-O-glucuronide

Koja je indikacija za primjenu minoksidila?

Hipertenzija i alopecija

6) vazodilatacija arterija i vena u glatkim mišićima

Natrijum-nitroprusid = dinatrijum-pentacijanonitrozilferat (II)

Deluje kratko, hitna stanja! Oslobadja NO koji djeluje vazodilatatorno

Po dejstvu je slican nitroglicerinu.

Metabolise u jetri preko tiocijanata (toksican za jetru, izlucuje se putem bubrega).

Nez. efekat-trovanje cijanidom

Iskljucivo spore iv infuzije.

7. ANTAGONISTI KALCIJUMSKIH KANALA

- Blokiraju ulazak kalcijuma u celiju kroz kalcijumske kanale
- Djeluju na kanale L-tipa; vezuju se za alfa subjedinicu
- Selektivnost tkiva je jedna od najkorisnijih osobina Ca antagonista !
- Blokatori Ca kanala djeluju samo na celije glatkih misica u zidu krvnih sudova i to samo na arterije - ne djeluju na vene niti na glatke misice u ostalim dijelovima tijela

- Antiaritmici (kontrolisu kontrakcije srčanog misica)
- Antihipertenzivi (relaksiraju srčani misic)
- Antianginalni lijekovi (dilatiraju koronarne arterije)

Podjela:

1.1,4 dihidropiridini (nifedipine)

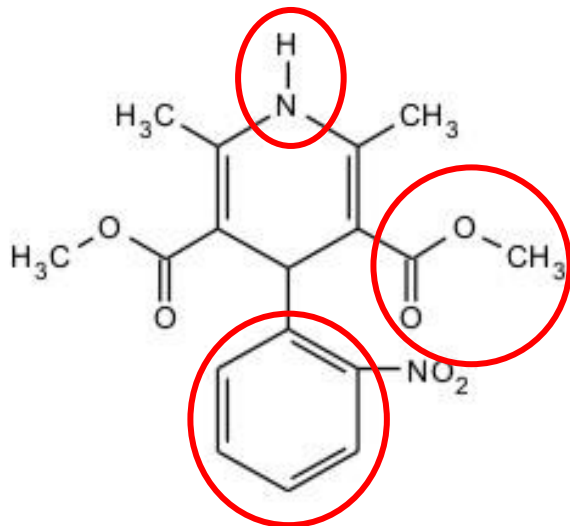
2.amini (diltiazem i verapamil)

3.difenilalkilamini (cinarizin) i H1 antagonisti

1.1,4 DIHIDROPIRIDINI (NIFEDIPINE)

NIFEDIPIN

Uslov za dejstvo:

1,4-dihidropiridin (zasiceni N-H)

Jedan estar na pol-C3

o- ili *m*-supstituisan benzenov prsten na pol-C4

1,4-dihidro-2,6-dimetil-4-(2-nitrofenil)-
3,5-piridindinkarboksilne kiseline dimetilestar

Kako izlaganje svetlosti utice na ovaj lijek? **Fotosensibilan**

Kako ta promjena utice na konformaciju molekula?

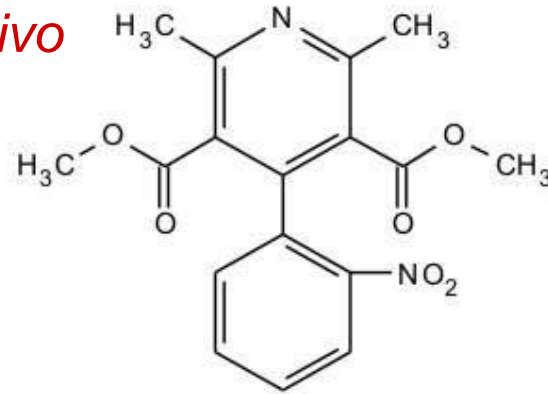
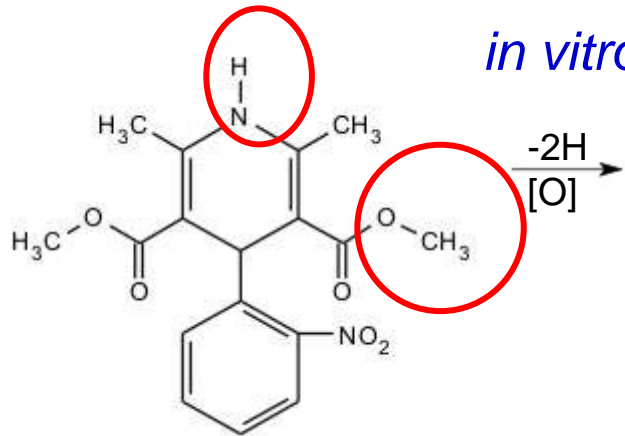
Aromatizacija i formiranje planarnog piridinskog prstena

METABOLIZAM I IN VITRO NESTABILNOST NIFEDIPINA

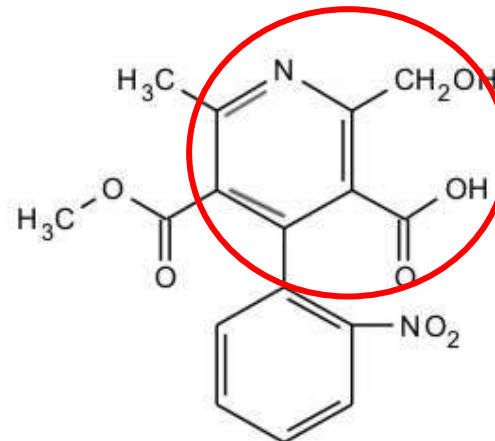
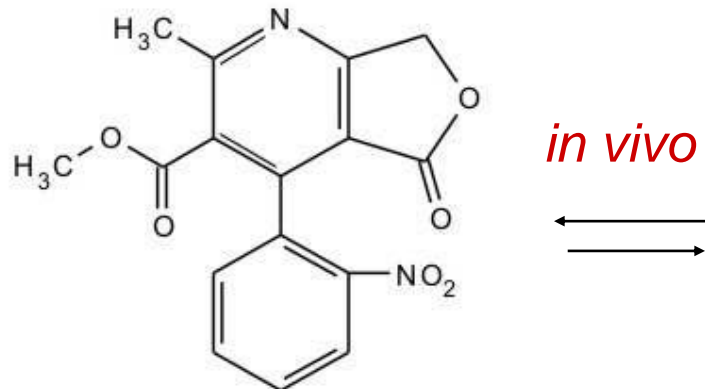
in vitro → nitrozo-derivat

Inaktivan

in vivo

Inaktivan

Inaktivan

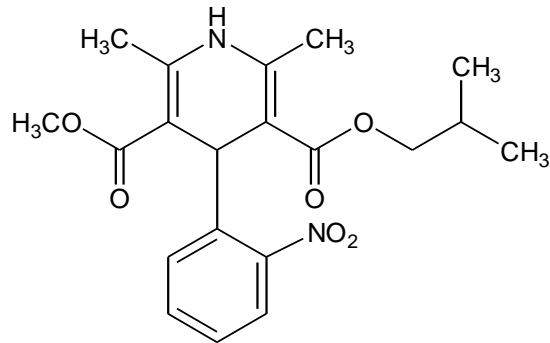
Niacin: vazodilacija,
ali ne preko Ca-kanala

Derivati 1,4 dihidropiridina

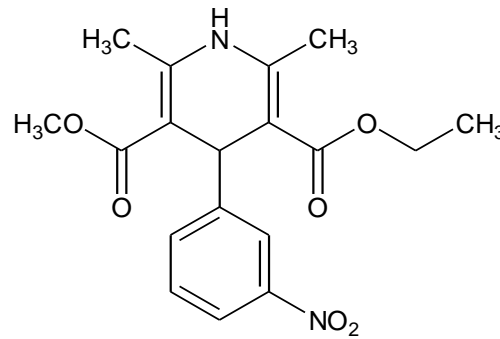
Koji lijekovi ce biti u fizioloskim uslovima jonizovani?

Koji lijek se moze koristiti parenteralno u obliku soli?

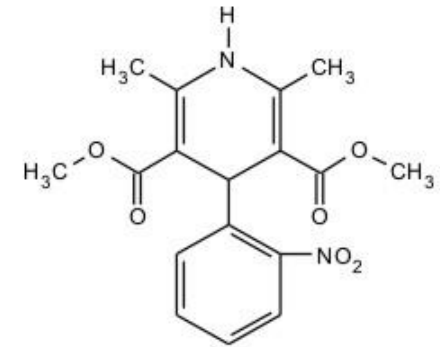
NIZOLDIPIN

2' nitro derivat

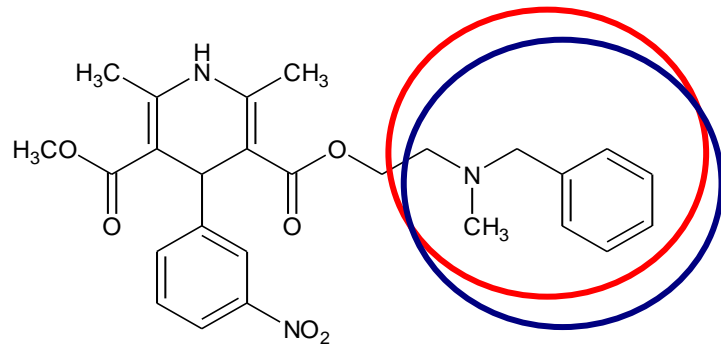
NITRENDIPIN

3' nitro derivat

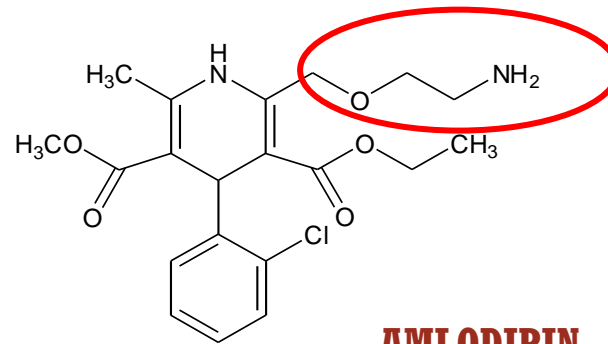
NIFEDIPIN

2' nitro derivat

NIKARDIPIN

3' nitro derivat

AMLODIPIN

dugo djelovanje

Koje jedinjenje je substrat za MAO?

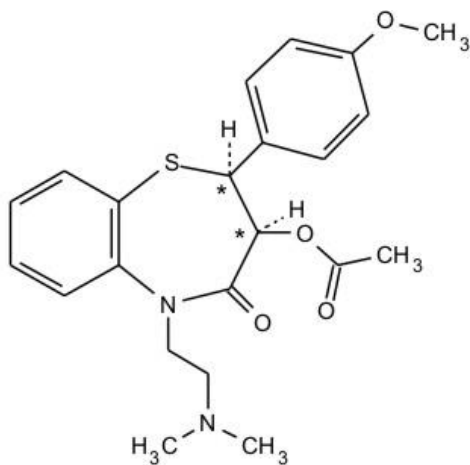

2. AMINI

Koja je primarna terapijska primjena diltiazema?

Vazodilatator perifernih arterija i arteriola, sa umerenim antiaritmijskim ef.

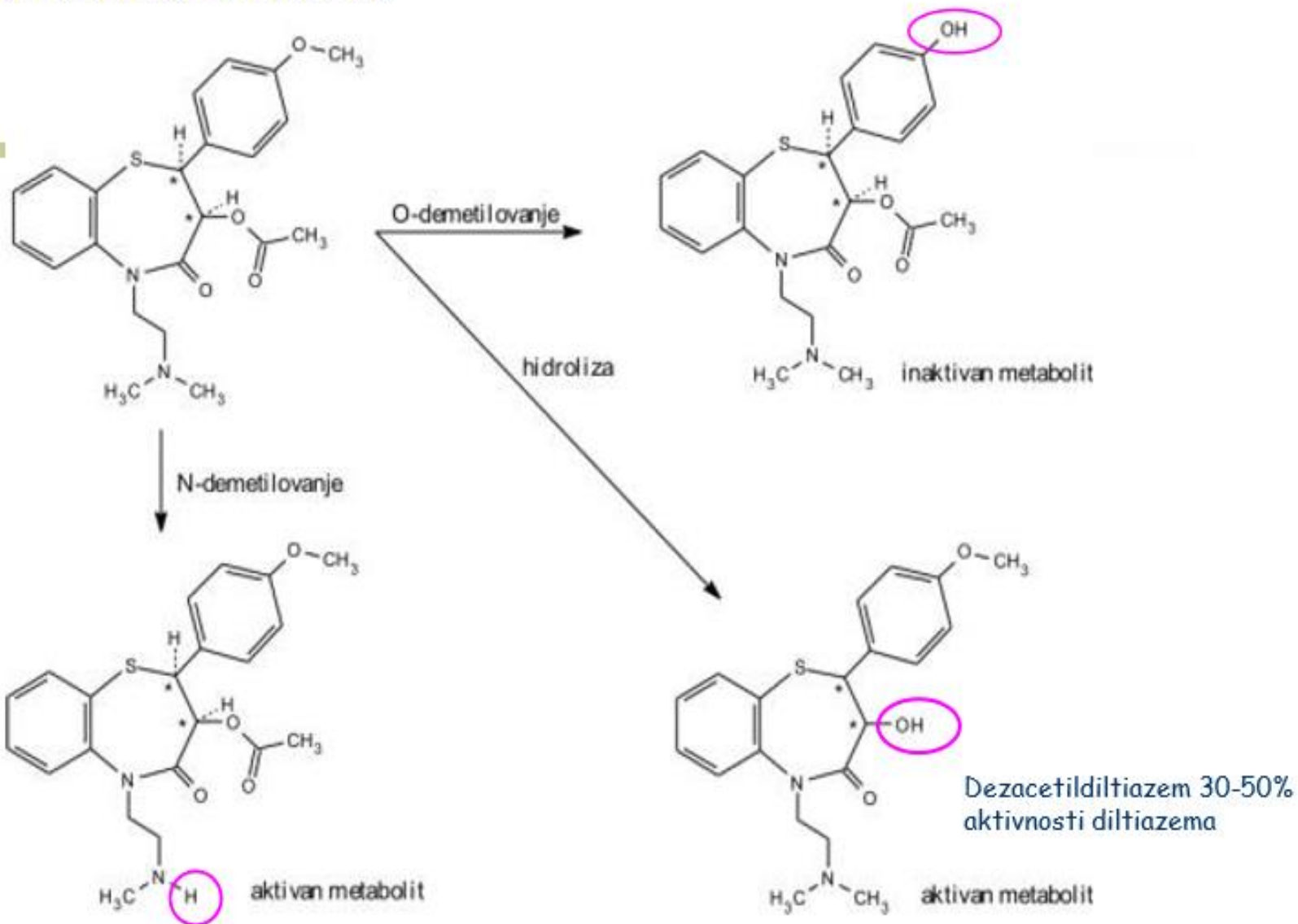
DILTIAZEM

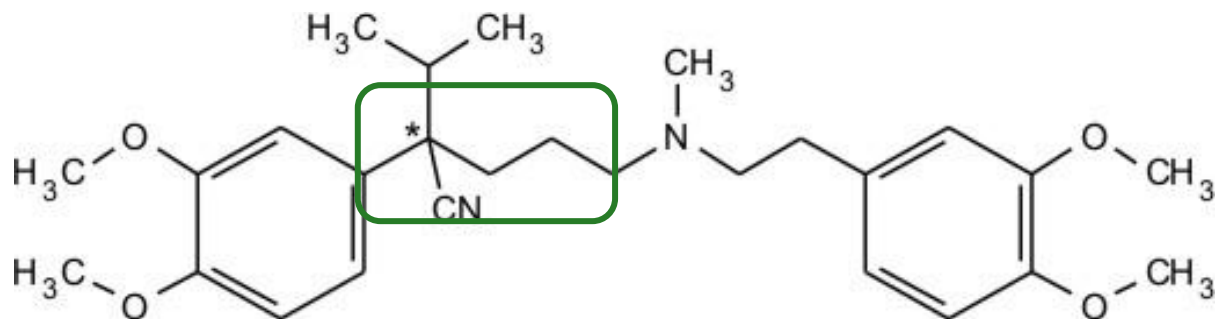

2,3 – cis (+) – AKTIVAN
pKa 7,7, slaba baza
pH 3 – nestabilan
pH 3-7- najstabilniji

Metabolizam diltiazema

VERAPAMIL

5-[(3,4 - dimetoksifeniletil)metilamino]-2-(3,4 - dimetoksifenil)-2-izopropil valeronitril

Stereoselektivan metabolizam:

S(-) aktivniji, manje vezan za proteine plazme, brzi metabolizam

R(+) vise se vezuje za proteine plazme

Upotrebljava se kao antiaritmik ali i u liječenju angine pektoris i kao antihipertenzivni lijek

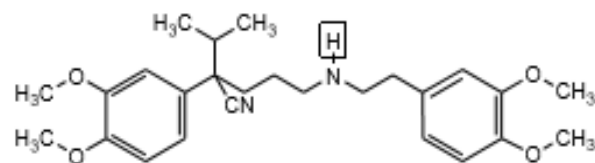
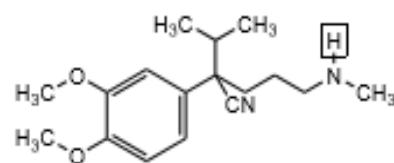
Osim djelovanja na Ca kanale verapamil blokira i alfa receptore sto dodatno doprinosi vazodilataciji arterija

Metabolit norverapamil je farmakoloski aktivan

Koristi se u obliku hlorida

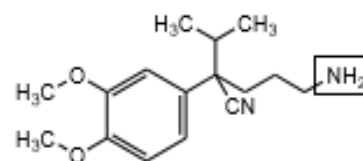
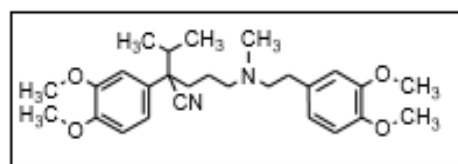

metabolizam verapamila

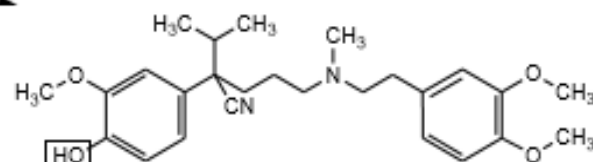

N-dealkilovanje 22%

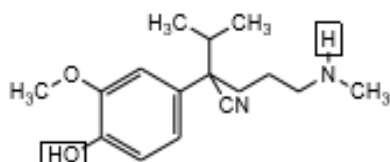
N-demetilovanje 6%

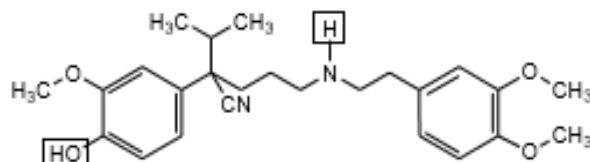
N-demetilovanje i N-dealkilovanje 3-4%

O-demetilovanje 7%

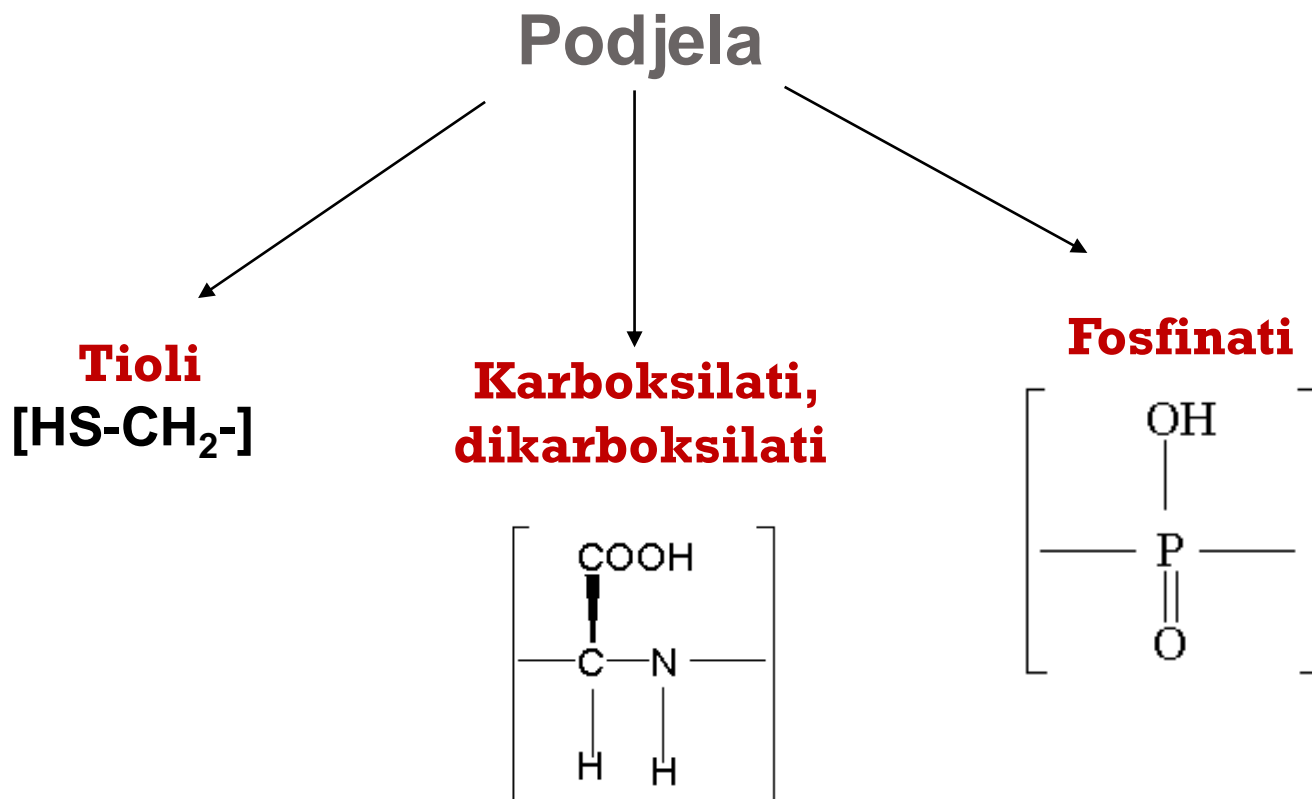
O-demetilovanje i N-dealkilovanje

O i N-demetilovanje 7%

Antihipertenzivi - ACE INHIBITORI *PRILI*

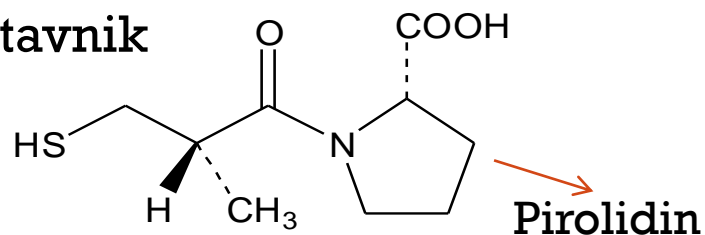

Inhibiraju angiotenzin konvertujući enzim (ACE) koji vrši konverziju angiotenzina I (neaktivni deka-peptid) u angiotenzin II (okta-peptid).

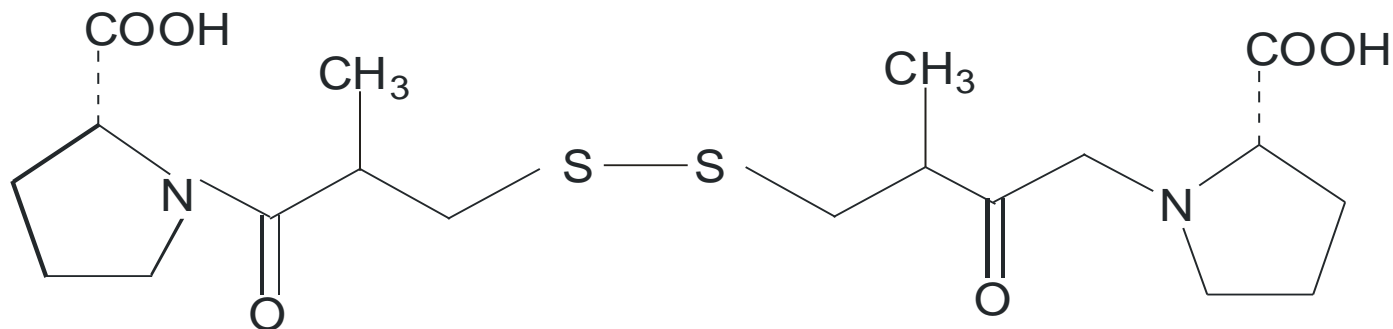

KAPTOPRIL

1. Jedini tiolni predstavnik

Napisati oksidacioni proizvod kaptoprila koji nastaje u *in vitro* i u *in vivo* uslovima:

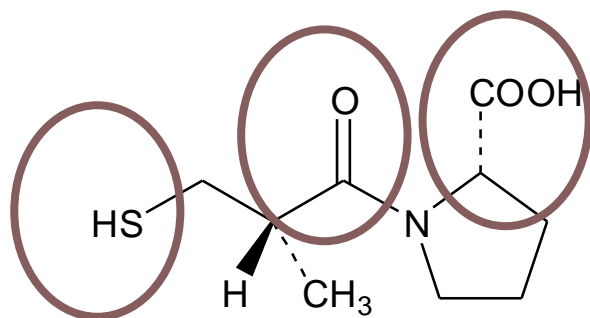

Formirani dimer nije aktivan

Do kojih neželjenih efekata može dovesti prisustvo SH grupe?

SH grupa je odgovorana za inhibitornu aktivnost ali i za osip kože, kasalj i poremećaj ukusa (metalni ukus, gubitak ukusa)

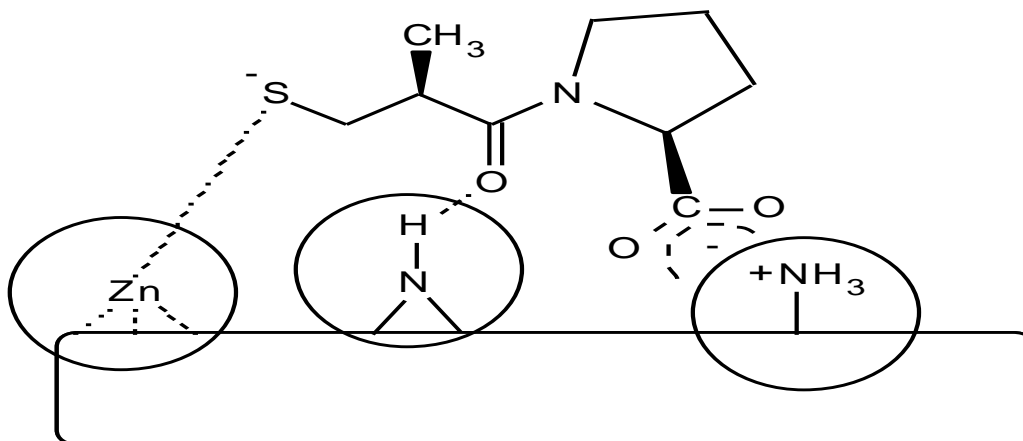

KAPTOPRIL

(S)-1-(3-merkapto-2-metil-1-oksopropil)-L-prolin

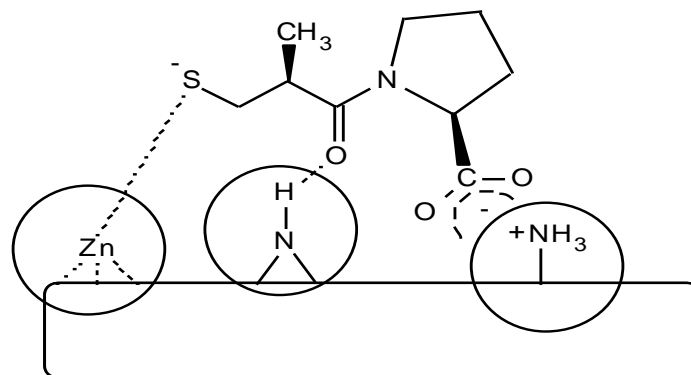
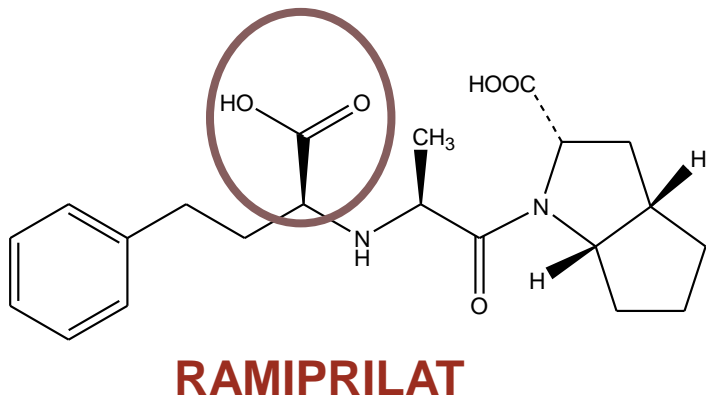
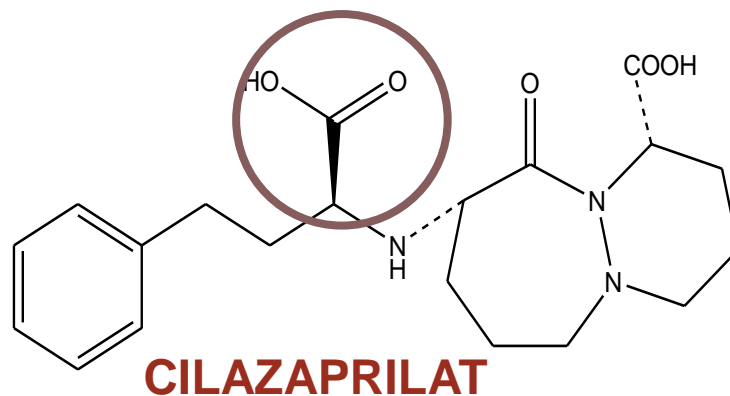
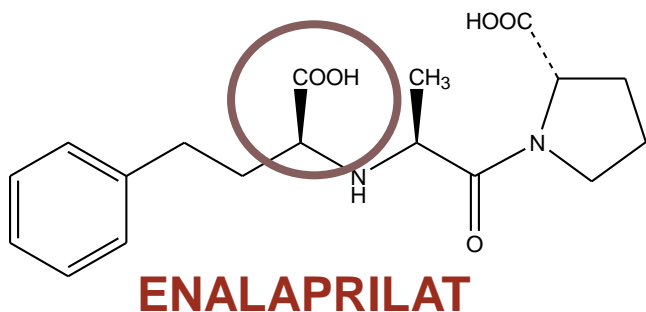
Oznaciti grupe koje se vezuju u aktivnom centru enzima

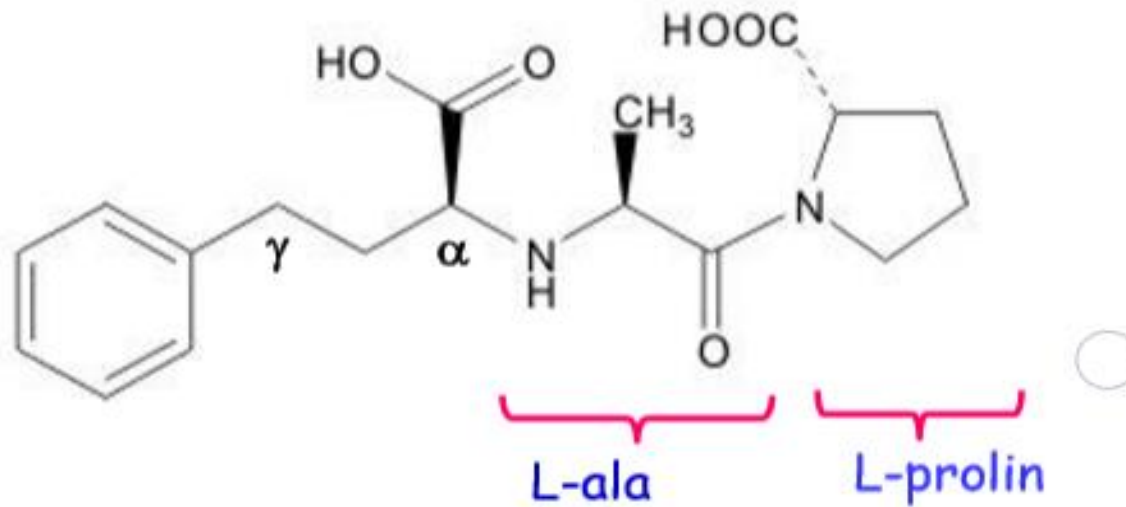

2) Dikarboksilati (uklonjena SH grupa)

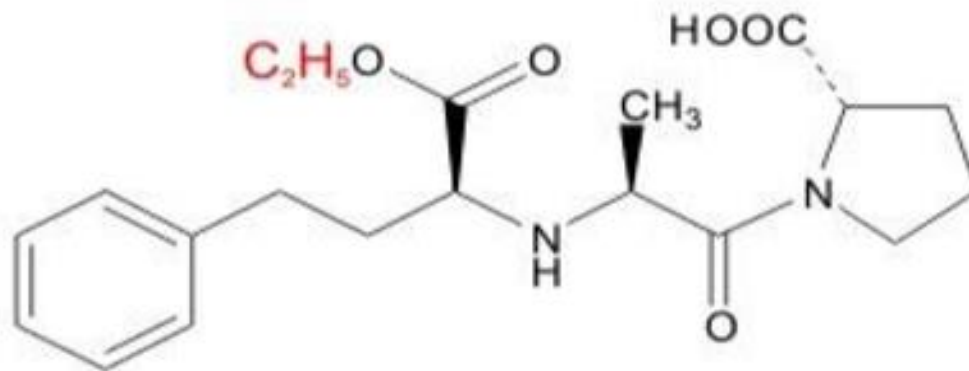
Nova karboksilna grupa (uvedena umjesto merkapto grupe) se kompleksira sa Zn i omogućava 20x veću potentnost

Ista COOH ucestvuje u gradjenu PRO DRUG etil estra enalaprila koji se mnogo bolje resorbuje

Enalaprilat - aktivni oblik, iv (jedini); Nije aktivan per os !

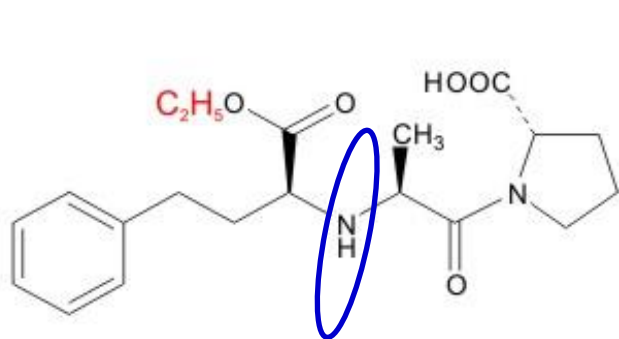
Enalapril - pro drug

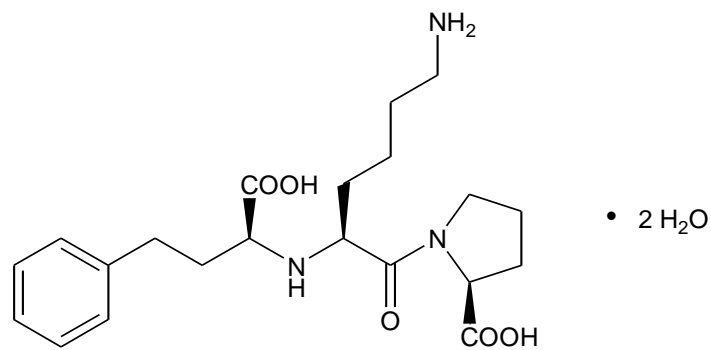
Slobodna karboksilna grupa je jonizovana kod svih jedinjenja (pKa 2.5-3.5)

Jonizacija amino grupe kod dikarboksilata zavisi od toga da li je lijek pro drug ili aktivan. Kod pro drug formi amin u susjedstvu estra je manje bazan i primarno nejoničan pri fiziološkom pH. Posle bioaktivacije amin je u susedstvu jonizovane karboksilne grupe koja povećava baznost i dolazi do jonizacije amina

Lizinopril je najhidrofilniji, ali je ipak oralno aktivan (za razliku od enalapрила). Objašnjenje: u duodenumu će egzistirati kao dicviterjon. Medju jonizovanim grupama se formira intramolekulska veza, tako da se jedinjenje na neki način neutralise i tako prolazi lipidni dvosloj

ENALAPRIL

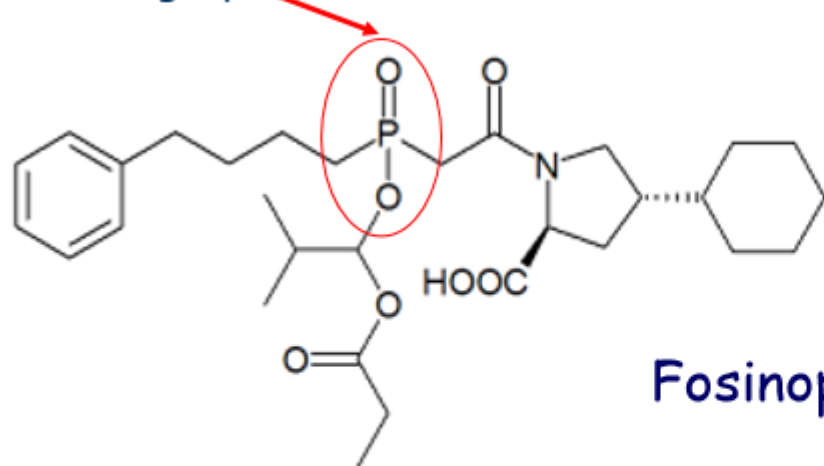

LISINOPRIL

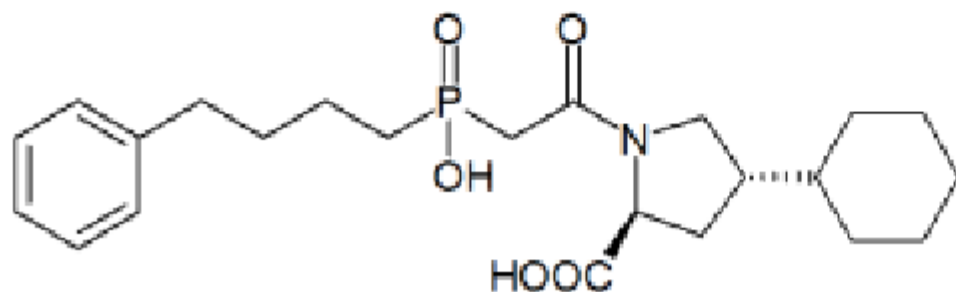
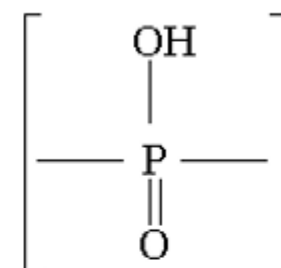

3) Inhibitori koji sadrže fosfonatnu grupu

fosfinska grupa

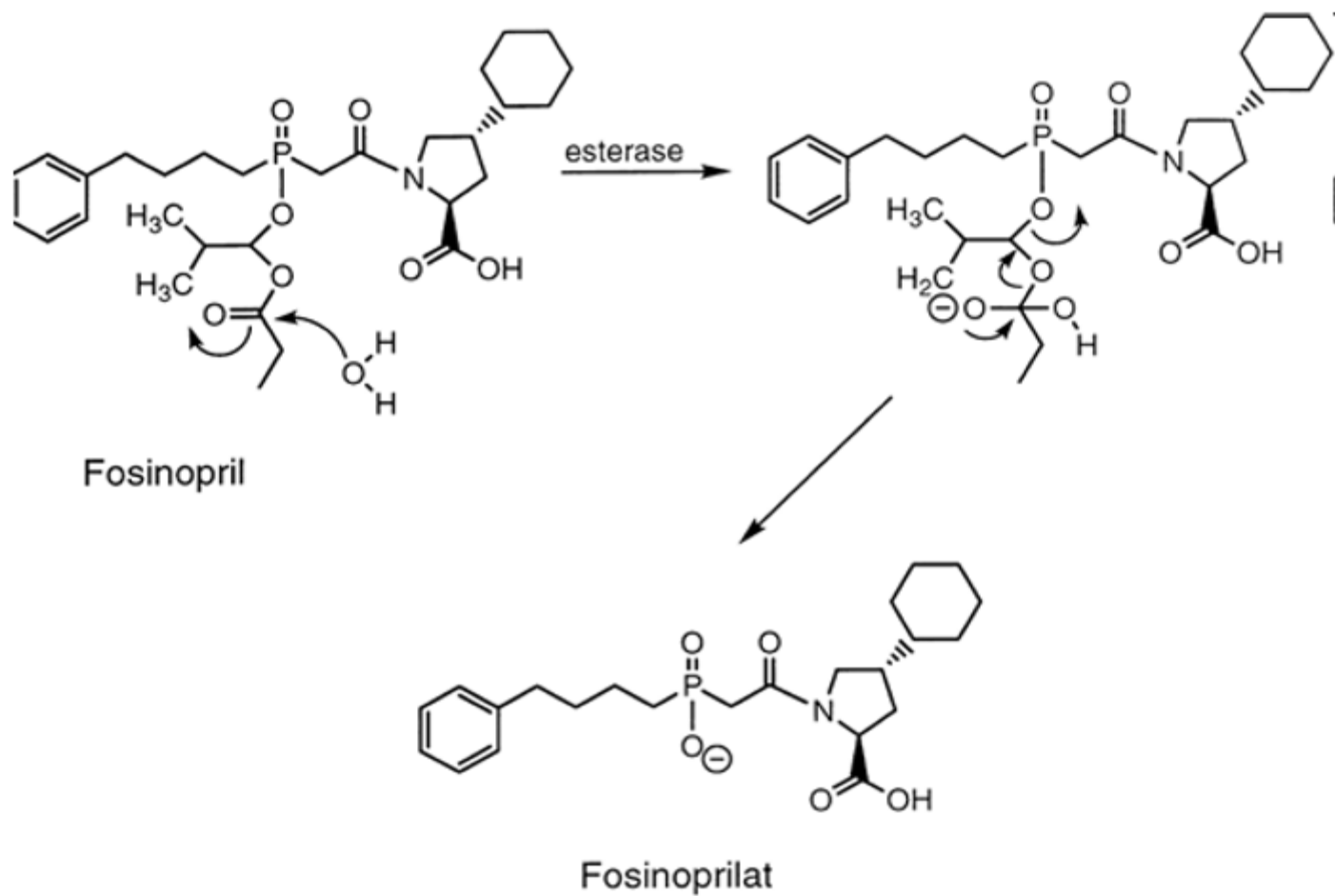
Fosinopril, pro drug

Fosinoprilat

Bioaktivacija fosinopрила

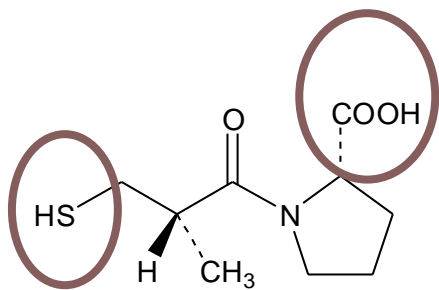

OSObine ACE-INHIBITORA

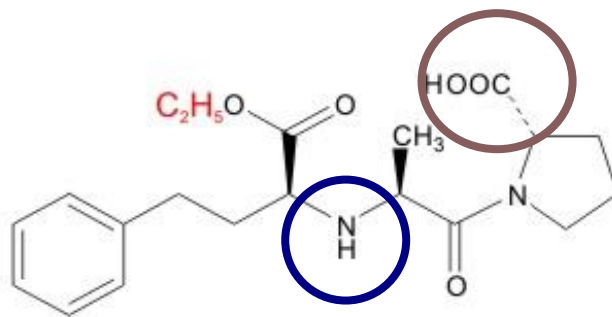
- SVI SU ETIL ESTRI (PRILI- PRODRUG), IZUZEV KAPTOPRILA I LIZINOPRILA
- AKTIVNI OBLICI SU PRILATI – PROIZVODI HIDROLIZE
- KAPTOPRIL I FOSINOPRIL SU KISELI, SVI OSTALI ACE-INHIBITORI SU AMFOTERNI
- PRISUSTVO DRUGE GRUPE U ZAVISNOSTI DA LI JE SLOBODNA ILI ESTERIFIKOVANA UTICE NA BAZNOST AMINO GRUPE
- ENALAPRIL I LIZINOPRIL SU METABOLICKI STABILNI, U VECEM STEPENU SE IZLUCUJU NEPROMJENJENI, DOK OSTALI PODLIEZU METABOLICKIM REAKCIJAMA
- KORISTE SE SOLI HlorIDI ILI MALEATI

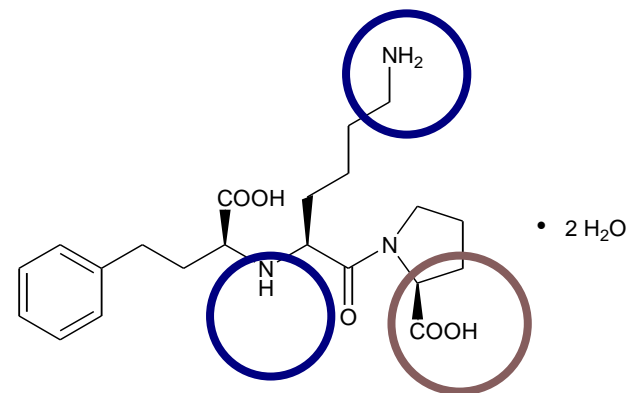
Lizinopril i kaptopril nisu pro drug, ostali jesu
 Kaptopril i fosinopril kiseli, ostali amfoterni

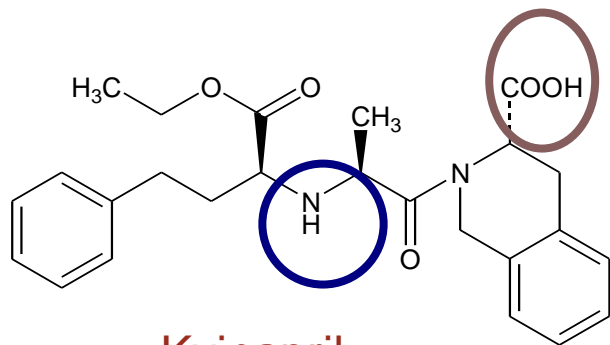
Kaptopril

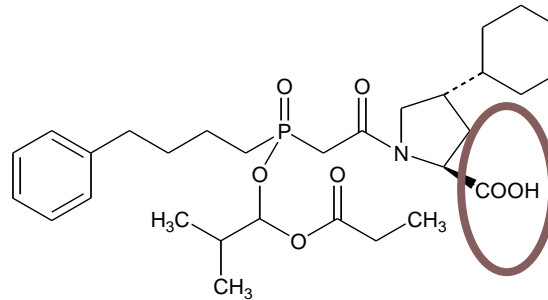
Enalapril

Lisinopril

Kvinapril

Fosinopril

Posle bioaktivacije (hidrolize estra) amin je u susedstvu jonizovane karboksilne grupe koja povecava baznost pa dolazi do jonizacije amina

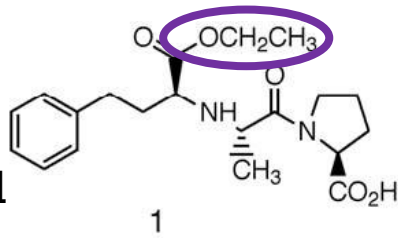
Analiza slucaja-ACE inhibitori

Pacijent je 77 godina star bivsi alkoholicar sa dijagnozom tuberkoluze i na terapiji je izonijazidom. Terapija ovim lijekom je dovela do znacajne hepatotoksicnosti, pa je prekinuta. On trenutno uzima antituberkulotik rifampin. Lijecen je i od reumatoidnog artritisa prvo razlicitim neselektivnim NSAID (koji su doveli do teskog ostecenja GIT-a), zatim penicilaminom (ukinut iz terapije usled razvoja makulopapularnog osipa i zalbe pacijenta na los ukus lijeka) i na kraju celekoksibom.

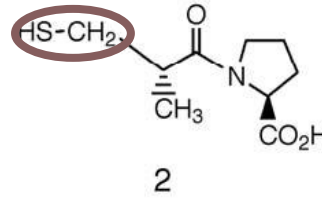
Renalna funkcija je normalna za njegove godine. Ima i porodicnu istoriju kardiovaskularnih bolesti i dijagnostikovana mu je srcana insuficijencija. Ljekar zeli da zapocne terapiju ACE inhibitorom kako bi se sprijecila dalja progresija lijeve ventrikularne disfunkcije. Od farmaceuta na klinici se trazi savjet za odgovarajuci terapijski izbor. Na osnovu prikazanih struktura razmotriti sledece.

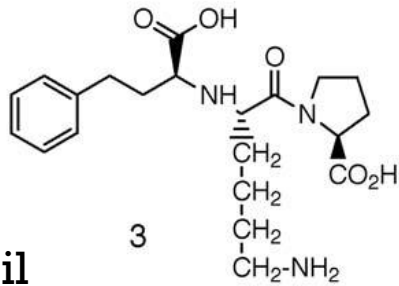
enalapril

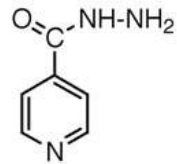
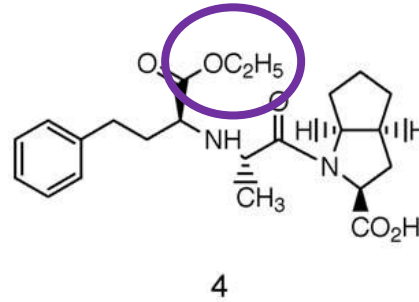
kaptopril

lizinopril

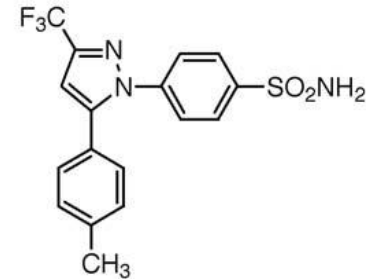
ramipril

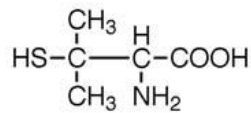
Isoniazid

Rifampin

Celecoxib

Penicillamine

Pacijent ima hepatotoksičnost izazvanu lijekovima i pićem. Terapija ne smije biti usmjerena ka intenzivnom hepatickom metabolizmu ili bioaktivaciji ili inaktivaciji (nije poželjno da bude u vidu pro drug). To je naročito važno posto uzima rifampin koji podleže hepatickom metabolizmu i može izazvati žuticu kod osoba sa disfunkcijom jetre. Kod pacijenta su dokumentovane neželjene reakcije na terapiju penicilaminom koji sadrži sulfhidrilnu grupu, pa treba izbjegavati ACE inhibitore koji sadrže SH grupu kao djelove strukture odgovorne za vezivanje jona Zn^{2+} kako bi se smanjio rizik od sličnih neželjenih efekata povezanih sa prisustvom sumpora.

Lizinopril je najhidrofilniji, ali je ipak oralno aktivan (za razliku od enalaprila). Objašnjenje: u duodenumu će egzistirati kao dicviterjon. Među jonizovanim grupama se formira intramolekulska veza, tako da se jedinjenje na neki način neutralise i tako prolazi lipidni dvosloj. Nema sumpor u sastavu i nije u vidu pro druga, ne aktivira se u jetri i zbog toga je on lijek izbora u ovom slučaju.

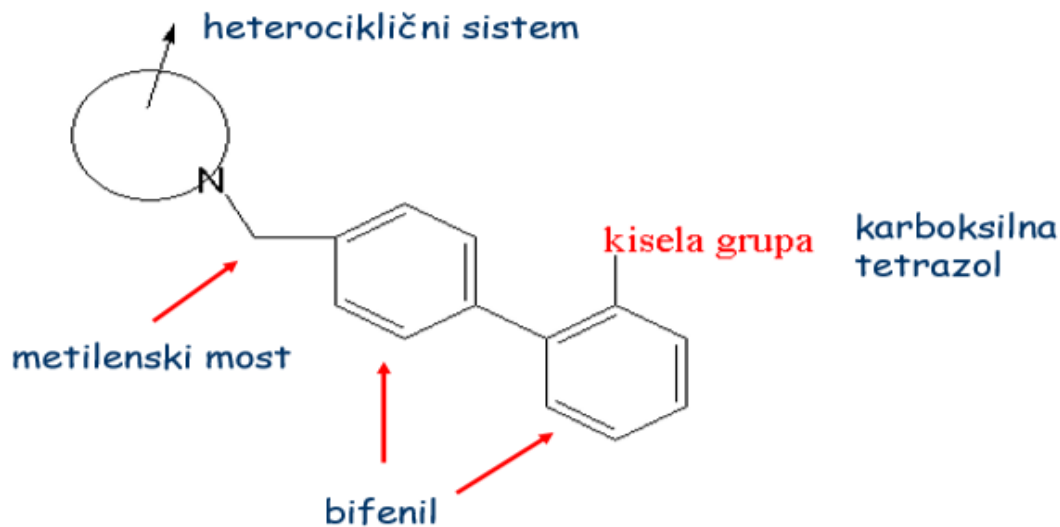
9) ANTAGONISTI AT1-RECEPTORA

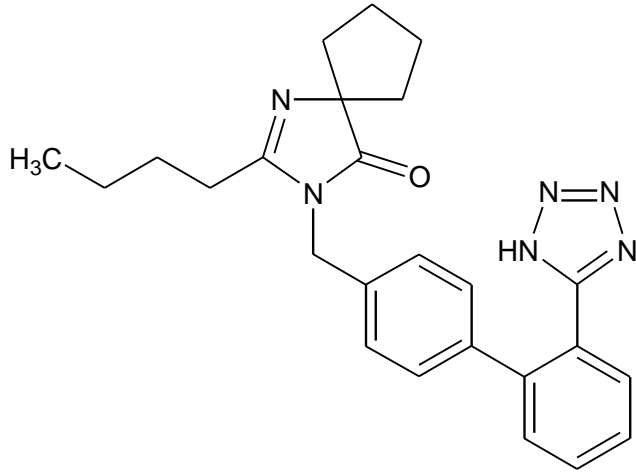
Antagonisti AT1 imaju 20 000 puta veci afinitet za AT1 receptore nego za AT2 receptore = selektivni blokatori AT1 receptora

Ne uticu na bradikinin, ne izazivaju kasalj.

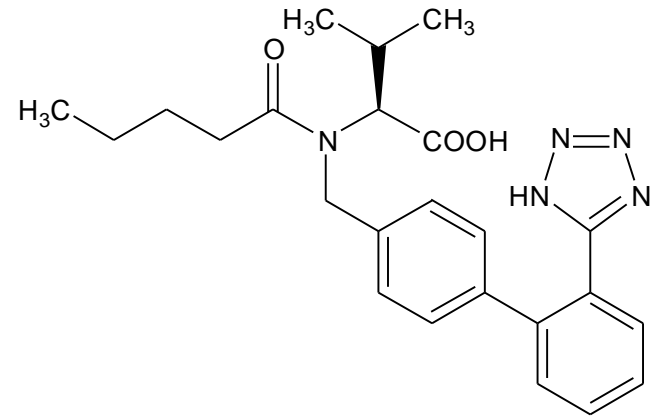
Opšta formula

- SARTANI -

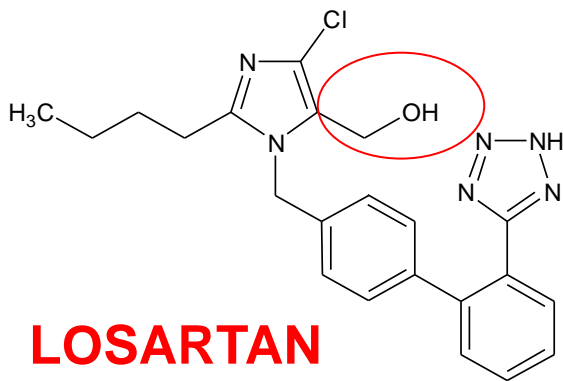

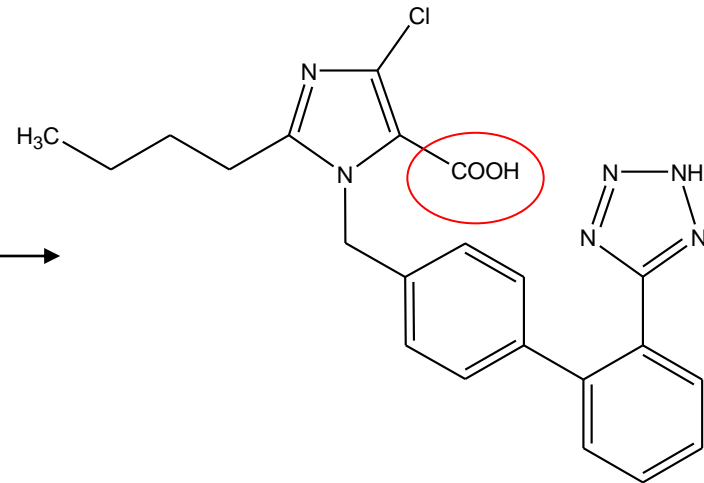
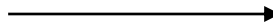
IRBESARTAN

VALSARTAN

LOSARTAN

Altivni metabolit losartana

ANTIARITMICI

Podjela na 4 grupe prema mehanizmu dejstva:

I GRUPA: stabilizatori membrane ili blokatori Na-kanala

podgrupa IA – umjerena brzina disocijacije (prokainamid)

podgrupa IB – najnizi stepen blokade receptora (lidokain)

podgrupa IC – najsporija brzina disocijacije – najjaci antiaritmici (lorkainid, flekainid, propafenon)

Uključuje lokalne anestetike koji djeluju na nivou neurona i membrana miokarda kako bi usporili provodljivost blokiranjem brzih Na kanal

II GRUPA: blokatori β receptora-*ololi* (propranolol, atenolol, esmolol, sotalol)

III GRUPA: lijekovi koji produžavaju akcioni potencijal, blokatori K-kanala (amjodaron)

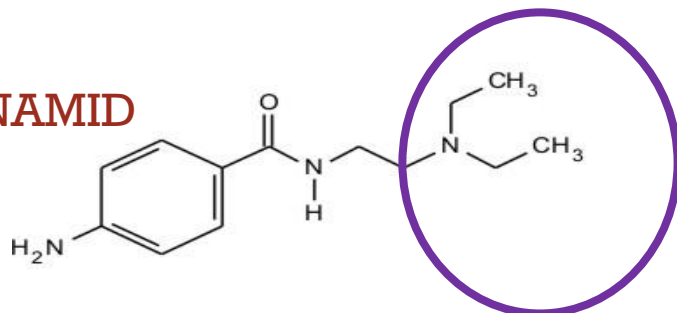
IV GRUPA - antagonisti Ca-kanala

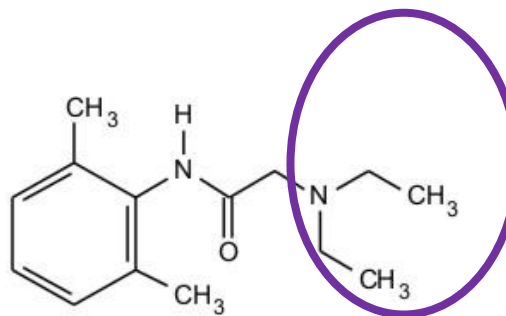
Lidokain i prokainamid primjenjuju se parenteralno zbog intenzivnog **N'dealkilovanja** u jetri, preostali mogu da se primjenjuju per os

PROKAINAMID

Ia

4-amino-N-[2-(dietilamino)etil]benzamid

LIDOKAIN

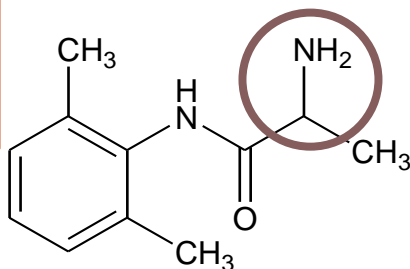
Ib

2-(dietilamino)-N-(2,6-dimetilfenil)acetamid

Ne koristi se u USA zbog aplazije kostane srzi i pulmonalne fibroze

TOKAINID

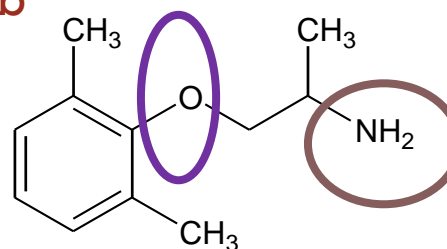
Ib

2-amino-N-(2,6-dimetil- fenil) propanamid

MEKSILETIN

Ib

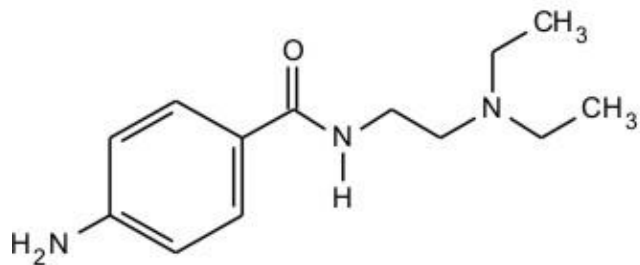
1-(2,6-dimetilfenoksi)2-propanamin

Poredjati prikazane antiaritmike po opadajućem afinitetu amidaza? $P > L = T$

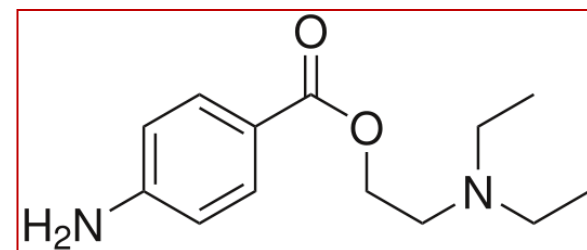
Kako acidoza i alkalozia uticu na duzinu dejstva prikazanih antiaritmika?

Acidoza povećava % katjonske forme. Postoji samo neutralna forma koja može da prolazi kroz membranu i da disosuje sa Na kanalima, acidoza dovodi do produženog ili slabijeg dejstva. Alkalozia favorizuje neutralnu formu lijeka, koja brže prolazi kroz membranu (regeneracija Na'kanala-usporenje rada srca)

PREDLOZITI METABOLIZAM PROKAINAMIDA. KOJI JE METABOLIT AKTIVAN?

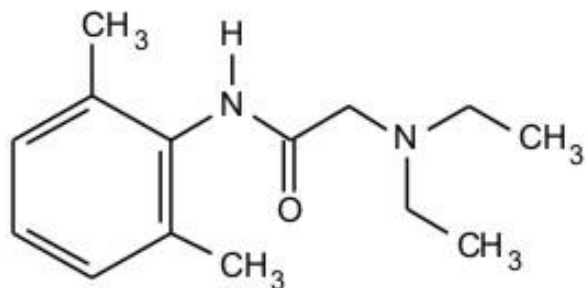
N-acetilovanje (duže $t_{1/2}$ od procainamida)
N-dealkilovanje
Hidroliza

Da li je metabolički stabilniji procainamid ili procain?

Procain ispoljava više neželjenih efekata na CNS od procainamida, ali i on prolazi KMB i ispoljava neželjene efekte

Predložiti metabolizam lidokaina. Koji je metabolit aktivan?

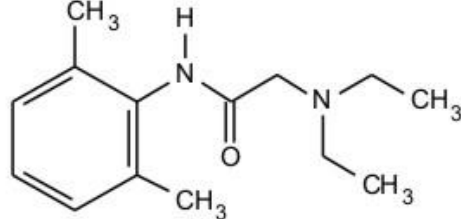

N-dealkilovanje
Hidroliza

Procainamid se koristi u obliku hidrohloridne soli

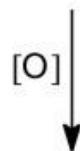

Metabolizam lidokaina:

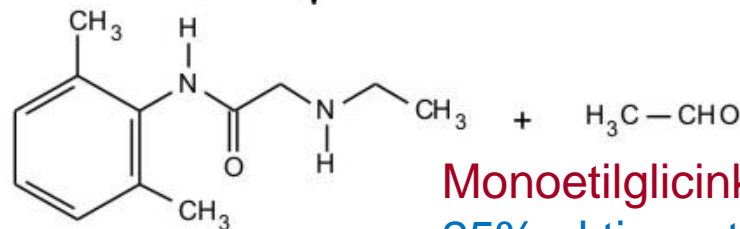
lidokain

Prvi prolaz kroz jetru

N-dealkilovanje

konjugat

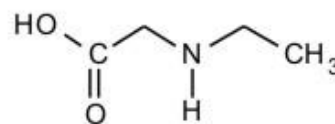
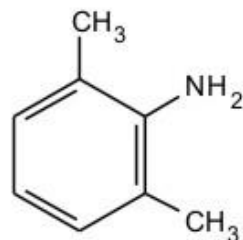
Monoetilglicinksilidid –
25% aktivnosti lidokaina

Hidroliza amida

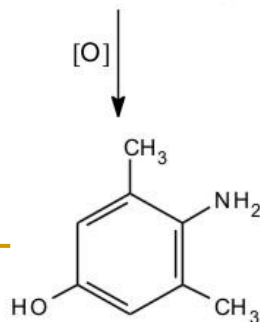
konjugat

2,6 - ksilidin

N -etilglicin

konjugat

4-hidroksi-2,6-ksilidin

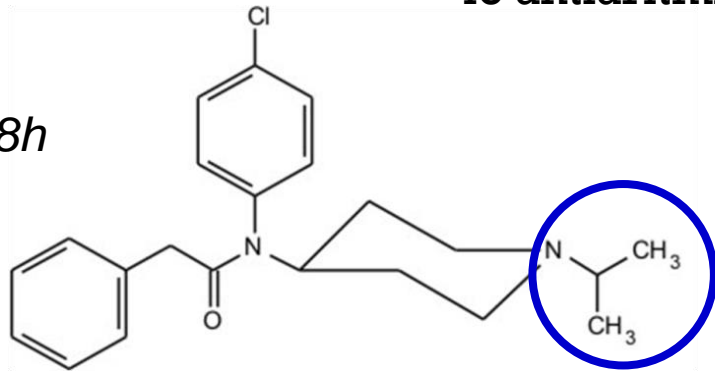

Ic antiaritmici

Per os

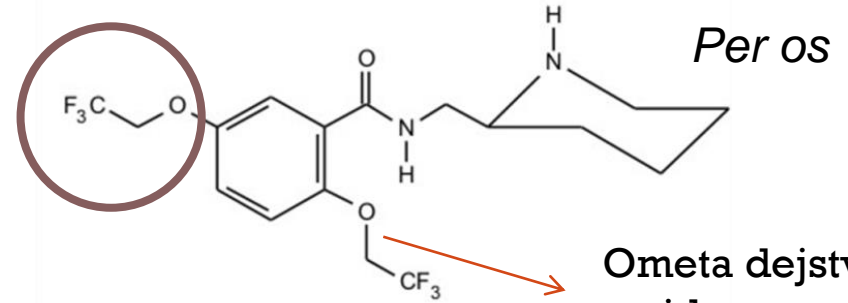
T_{1/2} 8h

Ox

LORKAINID

N-(4-hlorofenil)-N-[1-(1-metiletil)-4-piperidinil] **benzenacetamid**

Per os

Ometa dejstvo
amidaza

FLEKAINID

N-(2-piperidinil-metil)-2.5-bis(2,2,2-trifluoroetoksi) **benzamid**

1. Napisati norlorkainid (bez izopropil grupe)-t_{1/2} 27h (N-dealkilovanje). Nastali metabolit je aktivan. Podlijeze i reakcijama aromaticne oksidacija
2. Zbog cega je uveden ciklican amin?

Ciklicni amini se uvode jer su lipofilniji (duza blokada Na kanala) i metabolicki sabilniji i dijeluju duze

3. Koja trifluoroetoksi grupa ce se O-dealkilovati?
Grupa u meta poloazaju (50%aktivnosti)

Baznost ova dva jedinjenja je ista

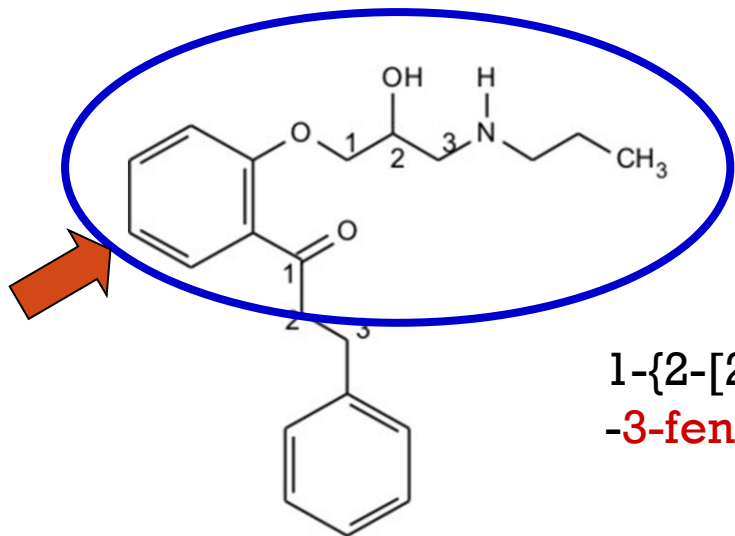
Lorkainid je tercijalni amin-metabolizam prvog prolaza

Flekainid je metabolicki stabilniji. Trifluorometoksi grupe koje mu daju lipofilnost, ometaju prilaz enzima ali i povecavaju toksicnost

NA KOJU GRUPU LIJEKOVA PROPAFENON PODSJECA PO STRUKTURI?

Na β blokatore (derivat ariloksipropanolamina)

PROPAFENON (Ic antiaritmik)

1-{2-[2-hidroksi-3-(propilamino)-propoksi]fenil}
-3-fenil-1-propanon

N – Dealkilovanje

Koje su metaboličke promjene propafenona?

Ar-Ox (para položaj)-intenzivnija
kod crne rase (metabolički
polimorfizam)

5-hidroksipropafenon aktivan

Koji enantiomer propafenona će ispoljiti efekat β -blokatora?

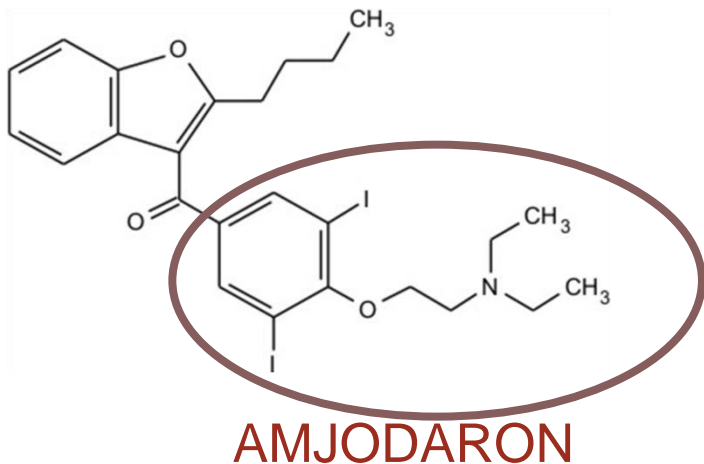
S (40 puta jaci od R enantiomera)

Da li se koristi Per Os? Da, ali I i.v.

III grupa (blokada K/Na/Ca-kanala i beta adrenergickih receptora u srcu)

$T_{1/2}$ = 25-300 DANA (AKUMULIRA SE U ADIPOZNOJ TKIVU I ORGANIMA KOJI SU SA VELIKOM PERFUZIJOM-PLUCA, JETRA I ZATO IMA DUGO POLUVRIJEME ELIMINACIJE)

N-dealkil metabolit aktivan

Jako lipofilan (Ar, I, etar)

Da li se koristi Per os i parenteralno?

Da, ali se dodaju polisorbati kao emulgatori i tako se prevazilazi loša rastvorljivost

(2-butyl-3-benzofuranil) [4-[2-(diethylamino)etoksi]-3,5-dijodfenil]metanon

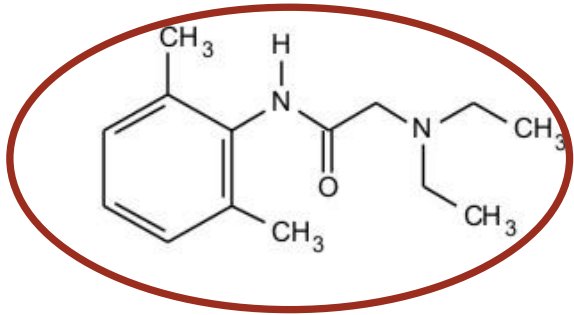
Amiodaron se metabolizuje preko CYP3A4 i CYP2D8.

Koji je njegov najznacajni neželjeni efekat?

Hipotireoidizam jer sprečava prelaz T4 u T3

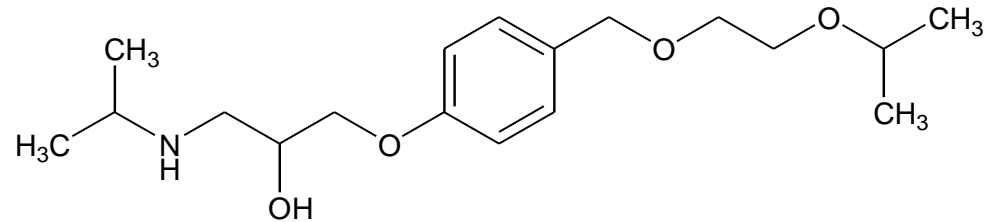

Koje od navednih lijekova svoje dejstvo ispoljava blokadom jonskih kanala?

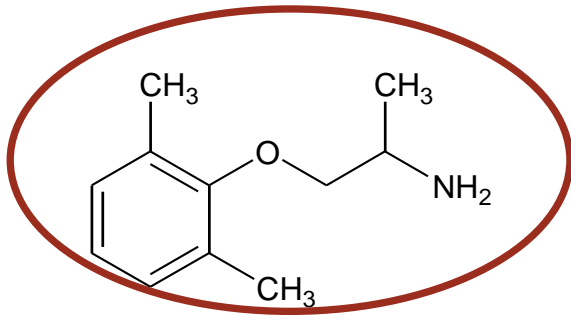

LIDOKAIN

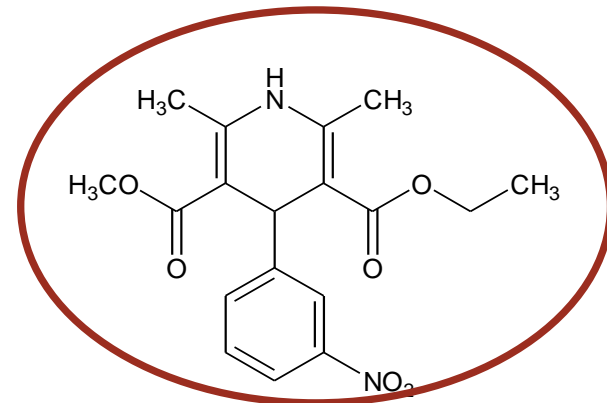
Selektujte beta blokatora

BISOPROLOL

MEKSILETIN

NITRENDIPIN

DIURETICI

Diuretici se primjenjuju kod sledecih stanja:

akutni i hronicni edemi, hipertenzija, bubrezne insuficijencije

i u slucajevima:

forsirane diureze radi eliminacije otrova kod trovanja

diabetesa insipidusa (hronicni manjak aldosterona zbog cega ne dolazi do formiranja urina - otrovi se zadržavaju u tijelu!)

glaukoma

Podjela diuretika:

- prema hemijskoj strukturi
- prema mehanizmu dejstva
- prema jacini dejstva (jaki, umjereni, slabi)
- prema mjestu dejstva (proksimalni tubul, Henleova petlja, distalni tubul, sabirni kanal)
- prema efektu na sastav filtrata

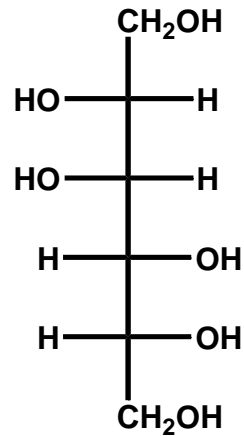

Podjela prema mehanizmu dejstva

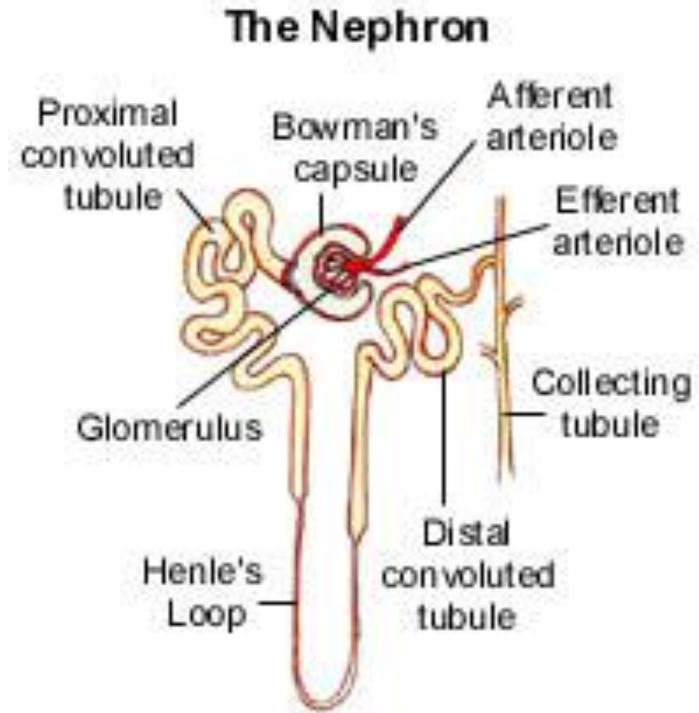
1. Osmotski diuretici
2. Inhibitori karboanhidraze
3. Tiazidi i slicne strukture
4. Diuretici henleove petlje
5. Diuretici koji stede kalijum
6. Ostali diuretici

1. Osmotski (Henleova petlja, proksimalni tubul)

MANITOL

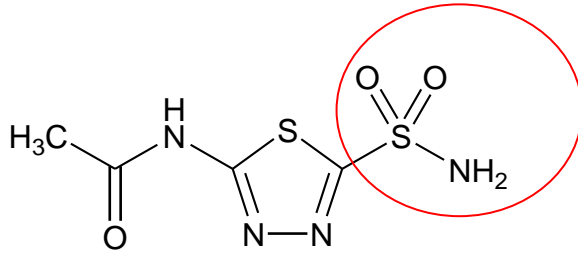
Polihidroksidni alkohol

Osmotski diuretik

Primjenjuje se parenteralno, zbog veoma niske oralne bioraspodivnosti

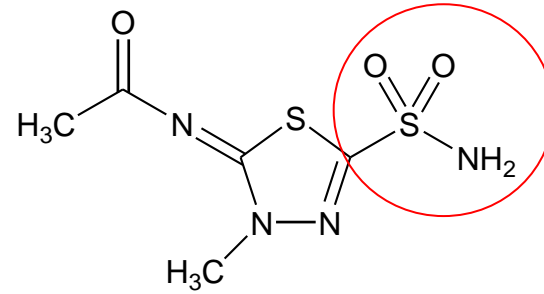

2. Inhibitori karboanhidraze (proksimalni tubul)

ACETAZOLAMID

N-[(5 aminosulfonil)-1,3,4-tiadiazol-2 il)-acetamid

METAZOLAMID

Smanjena polarnost ↑ penetracija u ocnu vodicu

Koja grupa je neophodna za dejstvo? Slobodna sulfamoil grupa

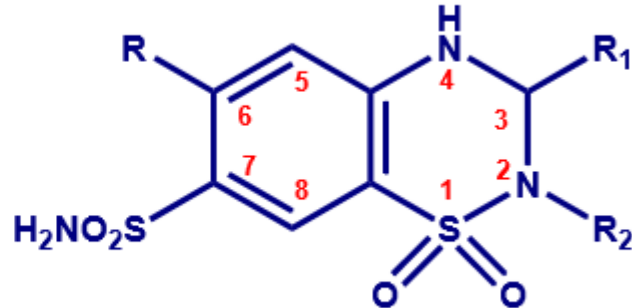
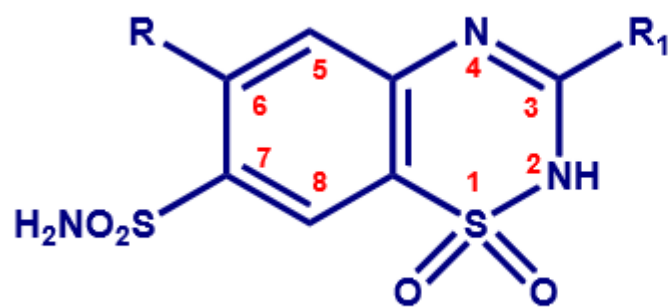
Da li sulfacetamid ima diureticka svojstva? Ne, nema slobodnu sulfamoil grupu.

Koristi se samo lokalno u kapima za oci (terapija glaucoma)

Posto inhibiraju reapsorpciju Na⁺ i HCO₃⁻ dovode do acidoze koja prouzrokuje gubitak diuretickog dejstva

3. Tiazidi i hidrotiazidi

Položaj 2: H ili CH₃

Položaj 3: jčina i dužina dejstva (arilalkil, tioetri, alkilhalogenid, cikloalkil)

Položaj 6: aktivirajuće grupe (-Cl, Br, CF₃) bogate elektronima

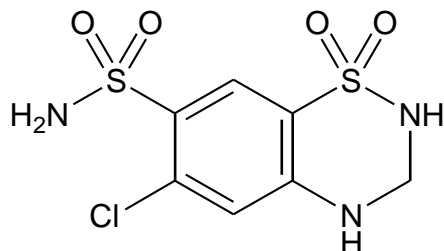
Položaj 7: slobodna sulfonamidska grupa - USLOV ZA DEJSTVO

Supstitucija 4, 5 i 8 smanjuje aktivnost

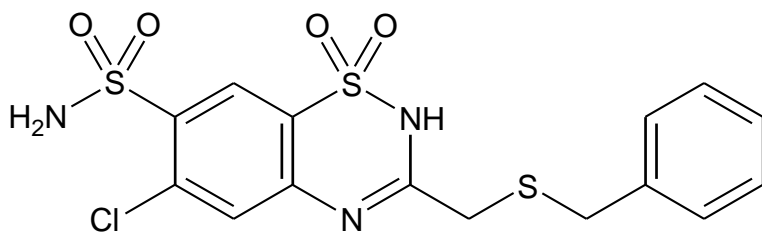
Mjesto dejstva: uzlazna grana Henleove petlje

Mehanizam dejstva: Inhibiraju reapsorpciju Na^+ i Cl^- i u manjoj mjeri K^+ i HCO_3^-

HIDROHLORTIAZID

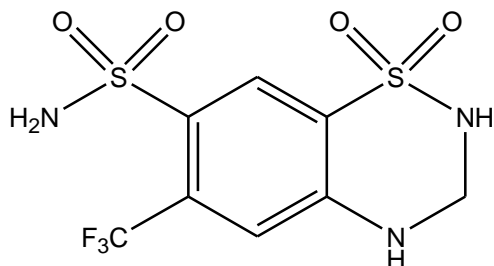
6-hloro-3,4-dihidro-2H -1,2,4-benzotiazin-7-sulfonamid-1,1-dioksid

BENZTIAZID

U toku metabolizma dolazi do otvaranja tiadiazinskog prstena i nastaju metaboliti koji inhibiraju karboanhidrazu
Kod hipertenzija i edema.
Gubitak kalijuma !

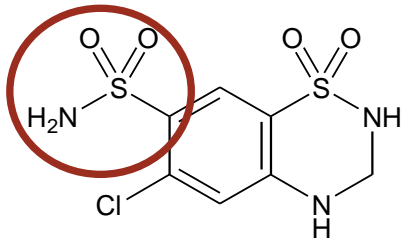
6-hlor-3-[[fenilmetil]tio]metil]-2H-1,2,4-benzotiazin-7-sulfonamid-1,1-dioksid

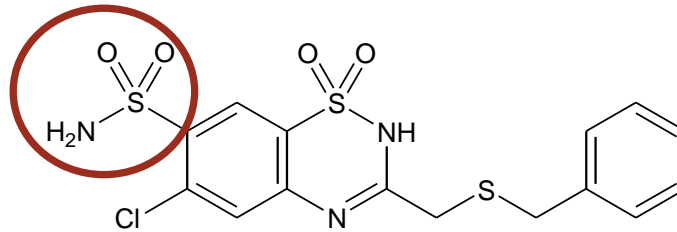
TRIFLUMETAZID

6-(trifluorometil)-3,4-dihidro-2H-1,2,4-benzotiazin-7-sulfonamid-1,1-dioksid

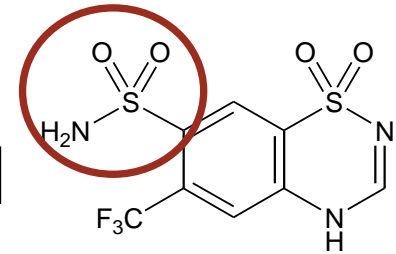

6-12h

12-18h

Prikazana jedinjenja

1. su tiazidni diuretici
2. stede kalijum
3. se razlikuju po trajanju dejstva
4. se koriste kod hipertenzije
5. mogu da izazovu urtikariju (crvenilo kože)

☒ da	☐ ne
☐ da	☒ ne
☒ da	☐ ne
☒ da	☐ ne
☒ da	☐ ne

Zaokruziti strukturu zbog koje moze da se javi urtikarija

Mjesto dejstva: uzlazna grana Henleove petlje

Mehanizam dejstva: Inhibiraju reapsorpciju Na^+ i Cl^- i u manjoj mjeri K^+ i HCO_3^-

4. Diuretici Henleove petlje

- Blokiraju kotransport Na^+ , K^+ i Cl^-
- Uzlazni dio Henleove petlje
- Brzo i kratko dejstvo; andiedematozni lijekovi

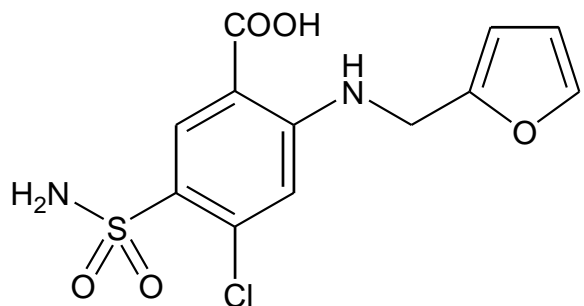
Podjela diuretika Henleove petlje prema hemijskoj strukturi

- 1. Sulfonamidski diuretici
- 2. α,β -nezasiceni ketoni fenoksisircetne kiseline

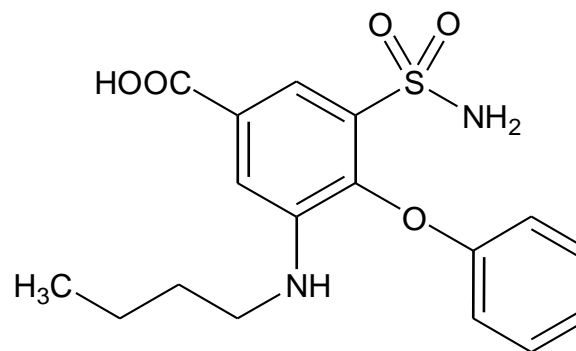

Mjesto dejstva: uzlazna grana Henleove petlje

Mehanizam dejstva: Inhibicija luminalnog $\text{Na}^+/\text{K}^+/\text{2Cl}^-$ transportnog sistema

FUROSEMID

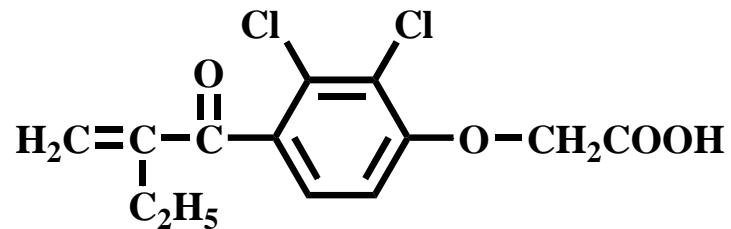

BUMETANID

Zaokruziti tacne odgovore:

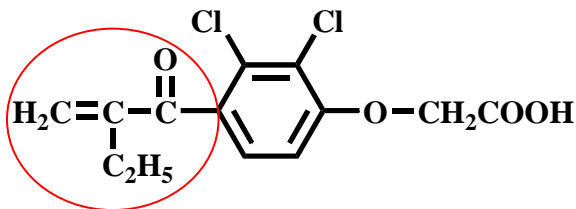
1. Bumetanid je aktivniji od furosemida
2. Ne mogu da se primjene per os
3. Vezuju se u velikom procentu za proteine plazme
4. Jedinjenja su bazna
5. Diuretici su Henleove petlje
6. Stede kalijum
7. Ne mogu da izazovu urtikariju

ETAKRINSKA KISELINA

[2,3-dihlor-4-(2-metilen-1-okso-butil) fenoksi]-sirćetna kiselina

Koji deo strukture je vazan za dejstvo? Akriloil grupa (alfa beta nezasiceni keton)

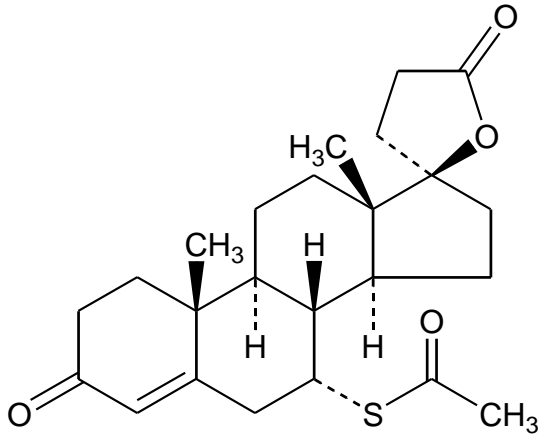
Koji su nezeleni efekti? Ototoksicnost, gastrotoksicnost

Koji su moguci putevi primjene? Per os i parenteralno, kao Na-so

5. Diuretici koji stede kalijum (sibirni kanalici)

Inhibicija reapsorpcije Na i vode pomocu -kompetitivne inhibicije aldosterona

SPIRONOLAKTON

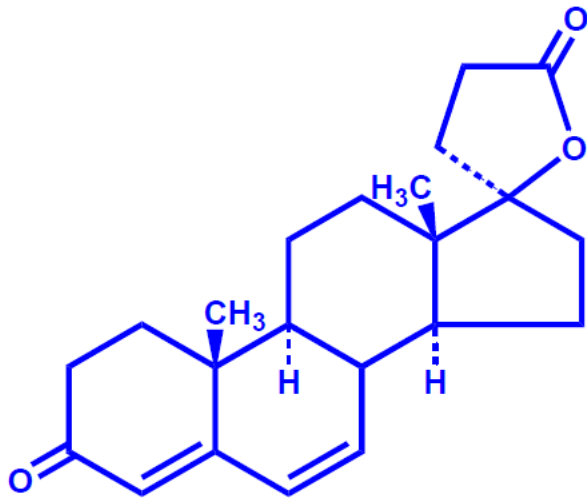
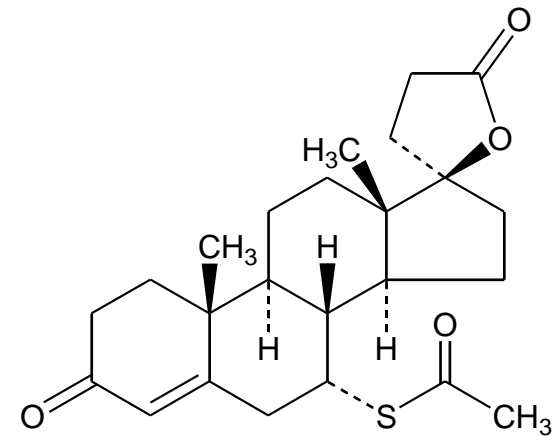
Zaokruziti tacne odgovore:

1. Spironolakton ima steroidnu strukturu
2. Lose se apsorbuje posle per os primjene
3. Kod zena moze da izazove menstrualne poremećaje
4. Kontraindikovano je sa suplementima kalijuma
5. Neželjeni efekat je ginekomastija kod muskaraca
6. Diuretik je Henleove petlje
7. Ima aktivan metabolit
8. Obicno se primjenjuje u terapiji sa tiazidima
9. Spironolakton je pro drug

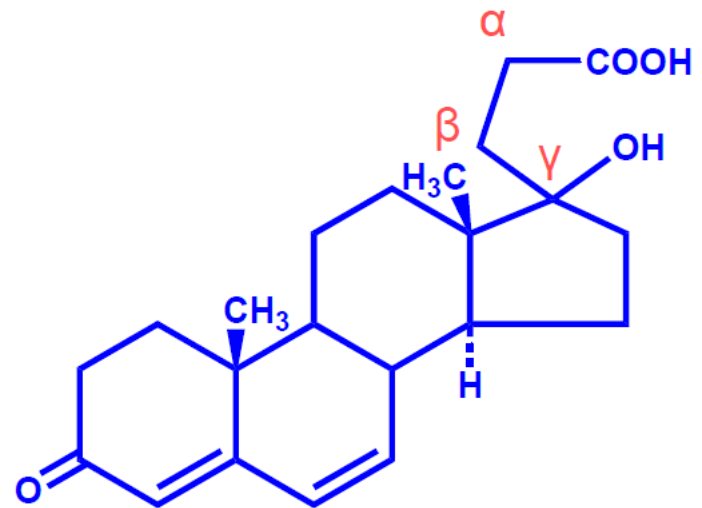

Da li je spironolakton *pro drug*?

Da

Kanrenon

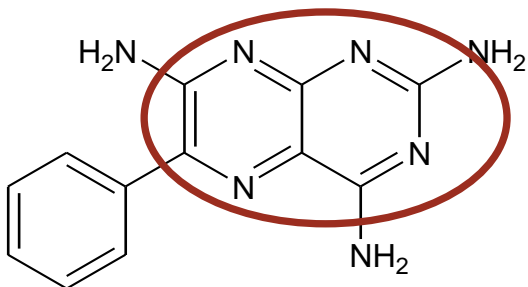

Aktivna forma

Glavni aktivni metabolit spironolaktona

Antagonista aldosterona

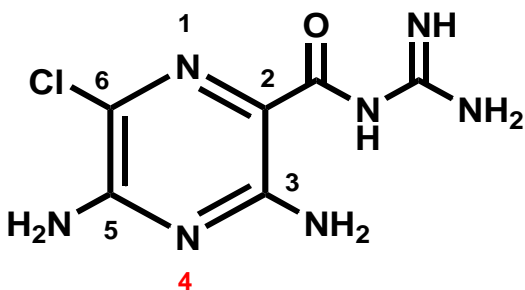
TRIAMTEREN

Pteridin= pirazino (2,3-d pirimidin)

Mjesto dejstva: sabirni kanal

Diuretici koji stede kalijum:

blokada kanala natrijuma u luminaloj membrani

AMILORID

Da li se amilorid dobro apsorbuje pri *per os* primjeni?

Relativno niska oralna bioraspodivnost zbog polarnosti amilorida

Izrazito bazne osobine

Koristi se u obliku hidrohlorida

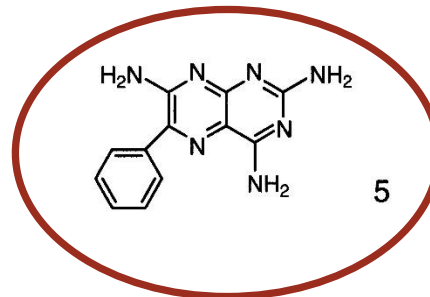
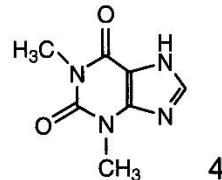
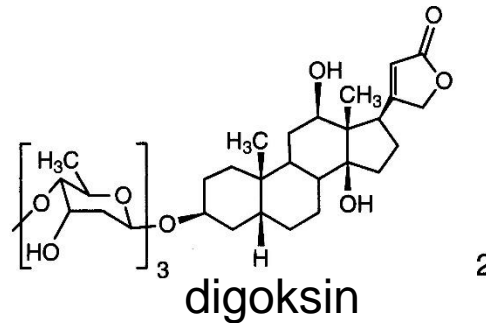
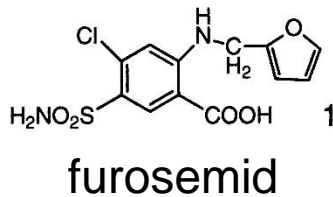
Da li su ovi diuretici kontraindikovani kod hipokalijemije?

Nisu, posto stede kalijum

SLUCAJ IZ PRAKSE

Pacijent sa dijagnozom srcane insuficijencije je na terapiji digoksinom i furosemidom. Uz to, bolest drzi pod kontrolom i dijetom sa niskim sadrzajem natrijuma. Medjutim, javlja se ljekaru sa simptomima otezanog disanja, slabosti i grceva koji su se pogorsali u proteklih nekoliko nedelja. Analizom je utvrđeno da je kalijum na donjoj granici (3,2 mEq/L). Preporuciti kao terapiju jedan od prikazanih ljekova.

Triamteren
Stedi kalijum
Moze izazvati git smetnje
posle jela

HVALA NA PAZNJI!!

